

Bajtársi

XXVI. évfolyam 2023/1. szám

Hírlevél

A kiadvány térítésmentes, sokszorosítható

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének időszakos kiadványa

Az egyik legszebb szolgálati forma, a
vízi polgárőrség tevékenysége

7. oldal

A doni hősökre emlékezve

17. oldal

Emlék- és teljesítménytúrát
rendeznek májusban

32. oldal

A magyar kultúra közös kincsünk

A magyar kultúra napját annak tiszteletére ünnepeljük 1989 óta, hogy Kölcsey Ferenc kétszáz évvel ezelőtt, 1823. január 22-én fejezte be a Himnusz megírását. „A magyar kultúra nemzeti önazonosságunk alapja, egyéni és közösségi létünk éltető ereje” – mondta Zsiga Tamás, a Honvédelmi Minisztérium humánpolitikáért felelős helyettes államtitkára a tárcának a magyar kultúra napja alkalmából rendezett központi ünnepségén 2023. január 20-án, Budapesten, a Stefánia Palota – Honvéd Kulturális Központban. Az eseményen jelen volt Bozó Tibor vezérőrnagy, a Honvéd Vezérkar törzsigazgatója, Kurtán Krisztina, a Honvédelmi Minisztérium gazdálkodási ügyekért felelős helyettes államtitkára és Dallos Gyula, a Honvédelmi Minisztérium Miniszteri Kabinet miniszteri biztosa is.

Zsiga Tamás köszöntőjében így fogalmazott: „... a magyar kultúra kisgyermekkorunktól kísér minket: az anyanyelvünk birtokbavételétől kezdve egész életünkön át. Közös kincsünk, amely öszszeköt minket a múlttal és folyamatosan táplál a jelenben.” A helyettes államtitkár rámutatott: a Magyar Honvédség büszke az elődök által hagyományozott örökségére,

féltő gonddal ápolják, vigyázzák katonahőseink örökségét.” Hozzátette: a katonazenekari fesztiválok, a képzőművészeti alkotótáborok, a kiállítások, a könyv- és folyóirat-kiadói munka, az egyes helyőrségekben civil partnerekkel közösen megvalósított rendezvények, a hagyományőrző programok mind-mind részei annak a sokszínű kulturális tevékenységnek, amelyet katonák és honvédelmi alkalmazottak végeznek.

katonakultúrájára. „Magyarországnak most minden eddiginél erősebb hadseregére van szüksége. Szakmailag kiváló, modern ismeretekkel felvértezett, erkölcsiben megingathatatlan katonákra, akik büszkén és

A beszédet követően Zsiga Tamás és Bozó Tibor vezérőrnagy, a Honvéd Vezérkar törzsigazgatója elismeréseket adott át.

Az ünnepi eseményt a Honvéd Főfőnök kiváló és színes műsora zárta.

SZÖVEG: TAKÁCS VIVIAN

FOTÓ: RÁCZ TÜNDE

(FORRÁS: HONVEDELEM.HU)

A hősökre emlékezni az utókor kötelessége!

Szegeden immáron hagyományosan a Szent József jezsuita templom ad helyet az 1943. januári doni áttörés áldozatainak lelki üdvéért tartott szentmisének. A Szegedi Bajtársi Klub szervezésében a klub tagsága, a lovagrendek és szegedi polgárok idén is ökumenikus istentiszteleten emlékeztek meg az elesettekről, a sebesültekről és mindazokról, akik hazatértük után több évtizedes némaságban kényszerültek élni életüket.

Meghívásunkra a templom zsúfolásig megtelt. Juhász András esperes személyes érintettsége okán arra hívta fel a megemlékezők figyelmét, hogy hőseink előtt újra és újra fejet kell, hogy hajtsunk. A ma emberének pedig fontos feladata, hogy ne csak a múltra gondoljon, hanem a jövőt építve adja át az emlékezés stafétáját a jövő nemzedékének is, hiszen katonáink áldozata soha nem merülhet a feledés homályába.

A megemlékezés résztvevői a misét követően átvonultak a Rákóczi téren álló, Kligl Sándor alkotta doni emlékműhöz, ahol koszorút helyeztek el a Szegedi Bajtársi Klub, a Hadkiegészítő és Toborzó Iroda, valamint a Történelmi Vitézrend képviselői.

Dicsőség a hősöknek! Nyugodjanak békében!

SZÖVEG ÉS FOTÓK: NAGY ZOLTÁN NY.

ALEZREDES,

A SZEGEDI BAJTÁRSI KLUB TITKÁRA

TARTALOM

A magyar kultúra közös kincsünk.....	2.
A hősökre emlékezni az utókor kötelessége! ..	2.
A kihívások velünk vannak	3.
Az idei első	4.
Megújulnak a honvédségi alakulatok megnevezései	5.
Egy elmaradt köszöntés	6.
A legendás ejtőernyősre emlékeztek.....	6.
Az egyik legszebb szolgálati forma, a vízi polgárőrség tevékenysége.....	7.
Gidófalvy Lajos ezredesre emlékeztek a róla elnevezett lakótelepen.....	8-9.
Kirándulás Baranyában	9.
Közügyűlést tartott a kiskunfélegyházi Petőfi Sándor Bajtársi Egyesület	10.
Koszorúzás doni áttörés 80. évfordulója alkalmából	10.
Közügyűlést tartott a Kiskőrös Helyőrség Nyugállományúak Klubja	11.
A Himnusz megalkotásának évfordulójára emlékeztek Szentesen.....	11.
BEOSZ-örökség	12-13.
Megújul a BEOSZ weboldala.....	13.
A Nyugat-dunántúli Régió elmúlt évi és idei tevékenységéről	13.
A „megkülönböztetett jellegű tulajdon”	14-15.
A Magyar Ejtőernyősök Bajtársi Szövetsége működési tapasztalatai	16.
A doni hősökre emlékezve	17.
Nyugdíjakról, nyugdíjasoknak.....	18-19.
Helikopteres bajtársakra emlékeztek.....	19.
Röviden az Észak-magyarországi Régióról	20-21.
Tisztelet a Hősöknek!	21.
A BEOSZ Dél-alföldi Régiójának működési tapasztalatai, célkitűzései	22.
A BEOSZ kakukktörzsei	23.
Múlt és jelen a Honvéd Hagyományőrző Egyesület életében	24-25.
A múlt, a jelen és a jövő találkozója	25-26.
A katonák a vonat indulására vártak	26.
Bizakodva nézünk a jövőbe.	
Nehéz,de eredményes évet zárt A Közép-dunántúli Régió	27.
A Közép-magyarországi Régió egyesületeinek 2022-es működési tapasztalatai.....	28.
A BEOSZ Dél-dunántúli Régiójához tartozó egyesületek helyzete.....	29.
Gondolatfüzerek	30-31.
Vásárlói kedvezmények	31.
Emlék- és teljesítménytúrát rendeznek májusban	32.

**A BAJTÁRSI EGYESÜLETEK
ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK TÁJÉKOZTATÓJA**
FELELŐS KIADÓ:
HAZUGA KÁROLY NY. ALTÁBORNAGY,
A BEOSZ ELNÖKE
SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ELNÖKE:
VILNER PÉTER NY. EZREDES
FŐSZERKESZTŐ:
DR. BERTALAN GYÖRGY NY. ALEZREDES
KORREKTOR:
MÉSZÁROS KÁROLY NY. ALEZREDES
A HÍRLEVÉL INTERNETES ELÉRHETŐSÉGE:
www.beosz.hu
Cím: 1440 BUDAPEST, Pf.: 22.
E-MAIL: sajto@beosz.hu
NMHH SZÁM: 1612/2012

A kihívások velünk vannak

A jelenkor egyik legnagyobb kihívása az információk eljuttatásának gyorsasága, időszerűsége. Ebbe a rohanó világba kell beillesztenünk a mi közös jelrendszerünk segítségével a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége kommunikációs tevékenységét.

Minden technikai fejlődés ellenére mindenkit meg kell nyugtatni, hogy ennek az információ-továbbításnak elsődleges eszköze továbbra is az élő szó, a napi folyamatos kapcsolattartás. Az elnökség részéről a legfontosabbnak tekintett verbális kommunikációnak megvannak a maga szervezeti keretei: az elnökségi ülések, a régióvezetői értekezletek, a helyszíni megjelenések az elnökségi tagok részéről, a telefonos kapcsolatok és egyebek. Azt is tudjuk, hogy ennek két- és többirányúnak kell lennie. Ezért is fontos az élő, napi kölcsönös kapcsolat.

Az is fontos, hogy hogyan tudnak eljutni az elnökség törekvései a Szövetség közel kilencezer tagjához, de legalább a tagszervezetekhez. Azzal együtt, hogy egy időskorúakat magába foglaló szervezet tagjai nem biztos, hogy életük egyik legnagyobb vonzalmának tekintik a számítógép adta lehetőségek kihasználását. Tudomásul kell azonban venni, hogy a mai kor kortalansága miatt a Szövetségnek is alkalmazkodnia kellett és kell a világ kihívásaihoz, úgy is mondhatnánk: az elvárásaihoz.

A Szövetség több mint tizenöt éve működteti a hivatalos Facebook-oldalát és honlapját (ld. www.beosz.hu). Úgy érezzük, hogy mindkét információt továbbító csatornánk az elmúlt években megfelelő eszközként szolgált a szövetségi célok továbbítására.

A Facebook a napi aktualitások közvetítésnek eszköze, gyorsasága révén időszerűsége utolérhetetlen. Persze fel lehetne tenni a kérdést, hogy van-e még fejlődési lehetőség. Szerintünk

egyértelműen igen, csak talán jobban együtt kellene működni a gombamódra szaporodó és a Szövetség szervezeteihez tartozó Facebook-oldalak között a kölcsönös információcsere talaján állva. Nagyon hiányzik a régiók többségének hivatalos Facebook-oldala, hisz így a szervezet közép-ső szintje nem jelenik meg az információcsere hálózataiban és folyamatában.

A honlapunk, amelynek megújítása folyamatban van, szintén az aktuális – bár sokszor időben eltolt – hírek továbbításának eszköze. Bízunk az új szolgáltatóban, bízunk magunkban, de leginkább a tagszervezeteink tagjaiban, akik reményeink szerint minél több közléteendő írást továbbítanak majd felénk.

Az előzők érvényesek a legrégebb központi kommunikációs eszközünkre, a Bajtársi Hírlevélre is. Azt tudjuk, hogy egy időszaki kiadvány, amely negyedévente jelenik meg, nem lehet az aktualitások eszköze. Azt is tudjuk, hogy nem születik mindenki újságírónak, de fontos, hogy a mi újságunkat – együtt Facebook-oldalunkkal, honlapunkkal – minél szélesebb kör írja, és az is, hogy az újság eljusson mindenkihez. Ezért módosítottunk az expedíálás rendjén, emeltük több mint 1300-ra a példányszámot, ezért változtattunk a kiemelt címzetek listáján, ezért alakítottuk szigorú renddé az újság megjelenítési dátumát. Azt is érezzük, hogy ráfér egy gyökeres megújítás a lapra, tartalmi, de formai megjelenés tekintében is.

Kommunikációs tevékenységünk alapja tehát nem lehet más, mint az összehangoltság folytatása azzal a céllal együtt, hogy a Szövetség törekvései, üzenetei – az eszközök egymásra épülésének, együttműködésének erősítésén keresztül – minél gyorsabban, hitelesebben, pontosabban, párt- és politikasemlegesen eljussanak tagjainkhoz.

VILNER PÉTER NY. EZREDES, ALAPFELADATI
ELNÖKHELYETTES

Az idei első

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének (BEOSZ) elnöksége ebben az évben 2023. január 31-én tartotta első ülését. Az elnökség tagjain kívül jelen voltak a Tanácsadó Testület elnökhelyettese és titkára, a Felügyelő Bizottság elnöke, a Bajtársainkért Alapítvány kuratóriumának elnöke, továbbá a Szövetség ügyvivői.

Az év első ülésének fő napirendje a 2023-as év tervezése volt, különös tekintettel a pénzügyi év tervezésére és a Szövetség kiemelt programjaira, továbbá az elismerések és támogatások előzetes megvitatása.

Az ülés elmaradhatatlan része volt a Hazuga Károly ny. altábornagy, elnök által tartott elnöki beszámoló, ami az elmúlt hónapok eseményeiről és az idei évre vonatkozó elképzelésekről szólt. Természetesen nem maradhattak ki a beszámolóból a honvédelmi tárcánál az elmúlt hetekben megindult „fiatalítási” intézkedések. A kormányrendelet megjelenése óta alkalmanként elhangzó információkkal is kiegészülve még továbbra is számtalan kérdés vetődik fel, amelyeknek – különösen az érintettek számára – hosszú távú hatásai lesznek. A téma megközelítése és megvitatása nemcsak a személyes kapcsolatokról szólt; az elnökség tagjai kifejezték és megfogalmazták várakozásukat, hogy a bajtársi közösségek számára oly fontos honvédelmi kötődés, az eredményes és kölcsönösségen alapuló helyi kapcsolatok továbbra is a megszokott mederben zajlanak. A mostani átalakulási folyamat több helyen okoz bizonytalanságot, ami a már korábban tervezett eseményeket is érintheti.

A BEOSZ számára hasonlóan fontos kérdés a Szövetség gazdasági helyzete. Kopasz Jenő ny. dandártábornok, gazda-

sági elnökhelyettes az aktuális pénzügyi helyzetről, a 2022. évi beszámolási kötelezettség helyzetéről és a 2023. évi pénzügyi lehetőségekről adott tájékoztatást. Első körös tárgyalásra került sor a régiók működési költségeinek tervezése tárgyában, és döntés született a 2023-ban jubileumi évfordulójukat ünneplő egyesületek támogatása ügyében.

A tervezési feladatok között szó esett a szövetségi szintű elismerésekről. A régióvezetők és tagszövetségi elnökök által megküldött javaslatok összesítéséről Esküdt Lajos ny. ezredes, koordinációs elnökhelyettes beszélt. Felhívta a figyelmet arra, hogy a felterjesztőknek a javaslatok megtételénél – a közösség érdekében végzett munka mellett – a fokozatosságra, a létszám-arányosságra és nem utolsósorban a Szövetség elismerési szintjeire kell figyelemmel lenniük. Az „egyebek” napirend során több, a Szövetséget, a régiókat és a tagszövetségeket érintő kérdésről esett szó. Kiemelten fontos volt Vilner Péter ny. ezredes, alapfeladati elnökhelyettesnek a kommunikáció téma-

körében adott tájékoztatása. Beszámolt arról, hogy 2023. január 30-ával megújult a BEOSZ honlapja. A változásnak részben technikai oka volt, azonban ezzel megoldódott egy már korábban tervezett elképzelés is. Az új honlap továbbra is a www.beosz.hu linken érhető el. Kért mindenkit, hogy keressék az új felületet és – mivel az még részben fejlesztés alatt áll – bármi hibát észlelnék, azt jelezzék. Másik kérése a Bajtársi Hírlevéllel kapcsolatosan hangzott el. Az újság IV. száma 2022-ben a Zrínyi Nyomda hosszas nyomdai szünete miatt csak a közeljövőben készül el, de a kiadvány továbbra is évente négy lapszámmal jelenik meg. Ahhoz, hogy a hírlevél továbbra is a már megszokott színvonalú legyen, a szerkesztők a sajto@beosz.hu e-mail címre várják a tartalmas, jó híradásokat, a közösségi élettel foglalkozó vagy egyedi témájú cikkeket.

A továbbiakban szó volt a küldöttgyűlés időpontjáról, ami az elképzelések szerint 2023. április 24-re várható; a III. Kisbajtársak Találkozójáról, amit – a 175 éves Magyar Honvédség megünneplésének szellemében – 2023. szeptember 9-én szeretnénk megtartani Pákozdon; valamint a XXXI. Katonanemzedéki Találkozóóról október elején, ami szintén kapcsolódik a honvédség jubileumi évfordulójához.

A hosszúra nyúlt elnökségi ülés kötetlen beszélgetésekkel zárult.

SZÖVEG: SZTANÓ ZSUZSANNA NY. ÖRNAGY,

SZERVEZÉSI ELNÖKHELYETTES

FOTÓK: HUGYECZ GYÖRGY NY. ALEZREDES

Megújulnak a honvédségi alakulatok megnevezései

A Magyar Honvédség alakulatainak új megnevezéseit tartalmazó HM-utasítás a hadrendi számokon túl a büszkén viselt történelmi nevekre is kiterjed. Az újítás kiemelt célja, hogy meg- és újjáteremtse a magyar katona harcos szellemiségét.

Egy rendkívül gyorsan változó, új világrend kialakulásának vagyunk szemtanúi, amelyben hazánk biztonságának egyik legfontosabb garanciája egy modern, ütőképességsereg lesz. E célkitűzésnek megfelelően évek óta folyamatban van a korszerű fegyverrendszerek beszerzése, a harctéri követelményeknek megfelelő személyi felszerelések fejlesztése és a katonai hivatást méltóan elismerő intézmények bevezetése.

A modernizálás és korszerűsítés mellett kiemelt feladat egy olyan szellemiség megteremtése is, amelyet a vértől írt hagyományok éltetnek. E tradíciók falkadhatnak az ország hadtörténelméből, a dicsőséges csatáiból és a sikeres hadvezérek tetteiből, valamint az egyes alakulatok tradícióiból. A múlt század mindkét nagy háborúját Magyarország – katonái helytállása ellenére – a vesztes oldalon fejezte be, majd 1945 után hazánk kényszerűen szakított az addig meglévő tradíciókkal. Haderőnk még a rendszerváltás után sem kapta vissza korábbi hagyományait. Sőt, a felszámolások, átszervezések mind tovább nehezítették a csapathagyományok újra-, illetve kialakítását. E történelmi múltnak és folyamatoknak mai napig ható következménye az igazi, élő történelmi csapathagyományok hiánya.

Ahhoz, hogy a megújuló Magyar Honvédség maradéktalanul betölthesse történelmi és társadalmi szerepét, küldetését, elengedhetetlen a több mint ezeréves hadtörténelmünkéből fakadó katonai hagyományok élővé tétele a honvédség mindennapjaiban és ünnepeiben. A most kiteljesedő haderőfejlesztés kiváló alkalmat nyújt a haderő belső hagyományrendszerének újraalkotására. A végső cél, hogy a Magyar Honvédség visszanyerje nimbuszát, miszerint egy olyan általános köztisztületben álló nemzeti intézmény, mely a magyarság megmaradásának letétemé-

nyese és biztosítója. E gondolkodásnak megfelelően változik meg az alakulatok hadrendi száma és az elnevezések megválasztása.

A jövőben a hadrendi számot megelőzi a névadó. A név- és számválasztás hátterében az a megfontolás állt, hogy a hadrendi számnak egy előző dicső harcoló alakulatra kell utalnia, a névadónak pedig egyértelműen magyar katonahőst kell választani (például a korábbi MH 12. Arrabona Légvédelmi Rakétaezred új elnevezése: MH Dánielfy Tibor 205. Légvédelmi Rakétaezred, az MH Bakony Harckiképző Központ új elnevezése: MH Böszörményi Géza Csapatgyakorlótér Parancsnokság). Így születtek meg a magyar hadtörténelem sajátosságait figyelembe vevő új alakulatmegnevezések, amelyek immár lehetőséget teremtenek arra, hogy a mai magyar katonák dicső alakulatok töretlen tradícióját vallhassák magukénak, és valódi hősök állhassanak példaképül előttük.

Az új megnevezések megtalálhatók a honvedelem.hu honlapon (l. <https://honvedelem.hu/alakulat/honvedvezerkar-alarendelt-alakulatai.html>). Ezek az alábbiak.

A Magyar Honvédség Parancsnokságának jogutódszervezete a Honvéd Vezérkar lesz.

A Magyar Honvédség Szárazföldi Parancsnoksága (Székesfehérvár) alá tartozik az MH Bocskai István 11. Páncélozott Hajdúandár (Debrecen), az MH Klapka György 1. Páncélosdandár (Tata), az MH Kinizsi Pál 30. Páncélozott Gyalogdandár (Hódmezővásárhely), az MH Bornemissza Gergely 2. Felderítőezred

(Debrecen), az MH II. Rákóczi Ferenc 14. Műszaki Ezred (Szentes), az MH Sodró László 102. Vegyiharc Ezred (Székesfehérvár), valamint az MH 1. Tűzszerész és Folyamőr Ezred (Budapest).

A Magyar Honvédség Összhaderőnemi Különleges Művelti Parancsnokság (Szolnok) alá tartozik az MH vitéz Bertalan Árpád 1. Különleges Művelti Dandár (Szolnok).

A Magyar Honvédség Légierő Parancsnokság (Veszprém és Szolnok) alá tartozik az MH 47. Bázisrepülőter (Pápa), az MH vitéz Szentgyörgyi Dezső 101. Repülődandár (Kecskemét), az MH Kiss József 86. Helikopter dandár (Szolnok), valamint az MH Dánielfy Tibor 205. Légvédelmi Rakétaezred (Győr).

A Magyar Honvédség Tartalékképző és Támogató Parancsnokság (Budapest) alá tartozik az MH 1. Területvédelmi Ezred (Gödöllő), az MH 2. vitéz Vattay Antal Területvédelmi Ezred (Nyíregyháza), az MH 3. Területvédelmi Ezred (Szolnok), az MH 4. Területvédelmi Ezred (Szeged), az MH 5. Területvédelmi Ezred (Kaposvár), az MH 6. Sipos Gyula Területvédelmi Ezred (Székesfehérvár), az MH 7. Területvédelmi Ezred (Győr), az MH Anyagellátó Raktárbázis (Budapest), az MH Lahner György 2. Ellátóezred (Kaposvár), az MH Böszörményi Géza Csapatgyakorlótér Parancsnokság (Várpalota), az MH Geoinformációs Szolgálat (Budapest), az MH Katonai Igazgatási és Központi Nyilvántartó Parancsnokság (Budapest) és az MH Szentendrei Helyőrségtámogató Parancsnokság (Szentendre).

Az MH Kiberművelti Parancsnokság (Szentendre) alá tartozik az MH Kiber- és Információs Művelti Központ (Szentendre).

Az MH Haderőmodernizációs és Transzformációs Parancsnokság (Szentendre) alá pedig az MH Altitstti Akadémia (Szentendre), az MH Ludovika Zászlóalj (Budapest) és az MH Béketámogató Kiképző Központ (Szolnok).

SZÖVEG: HONVEDELEM.HU

FOTÓK: HUGYECZ GYÖRGY NY. ALEZREDES

(FORRÁS: HONVEDELEM.HU)

Egy elmaradt köszöntés

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége operatív elnöksége a szokásos keddi ülését megszakítva, 2023. február 7-én szerény ünnepi eseménynek adott teret. 2022. november 28-án, a Stefánia Palota –Honvéd

Kulturális Központban, a jubileumi 30. Katonanemzedéki Találkozó keretén belül sor került a Katonák Példaképe díj átadására is. A hat díjazott közül ötten tudták a helyszínen átvenni. Az átadási ünnepségen Sütöri József törzsszászlós, az MH Lahner György 2. Ellátóezred (korábbi: MH 64. Boconádi Szabó József Logisztikai Ezred), zászlóalj vezénylőzászlósa szolgálati elfoglaltság miatt nem lehetett jelen.

A díj átadására tehát most kerülhetett sor, amikor is Hazuga Károly ny. altábornagy, a Szövetség elnöke röviden ismertette az elismerés indoklását, hangsúlyozva, hogy a díjazott eddigi pályafutása alatt beosztásaiban mindig nagy ambícióval, lelkiismeretesen dolgozott, illetve dolgozik. Kül-szolgálati tapasztalattal rendelkező, felkészült altisztként került jelenlegi beosztásába, és feladatai végrehajtá-

sát a nagyfokú igényesség és precizitás jellemzi. Katonatársai felnéznek rá, parancsaiban megbíznak. A katonai, szakmai feladatok végrehajtásán túl számos civil kezdeményezés (például beteg gyermekek karácsonya, Boconádi jótekonysági futás, honvédtáborok, kadétiskolák mentorálása, az alakulat nyugállományú katonái számára tartott bemutatók előkészítésében való közreműködés stb.) mögé állt és személyesen dolgozott azok sikeréért. Példamutató magatartása méltán tükrözi a generációk közötti összefogást és az értékek ápolását.

A díj átvétele után a díjazott köszönetének adott hangot, és jelezte, hogy a Katonák Példaképe díj eddigi katonai pályafutása jelentős elismerése, amely mindig inspirálni fogja a feladatok minél jobb és magasabb színvonalú végrehajtására.

SZÖVEG: VILNER PÉTER NY. EZREDES,

ALAPFELADATI ELNÖKHELYETTES

FOTÓ: MAGYAR ERSZÉBET

A legendás ejtőernyősre emlékeztek

Az MH vitéz Bertalan Árpád 1. Különleges Műveleti Dandár szervezésében, a szolnoki Ittebei Kiss József Helikopter Bázison települt katonai szervezetek vezetői megemlékeztek Hüse Károly posztumusz őrnagy, a magyar katonai és polgári ejtőernyőzés egyik legendás alakja születésének 83. évfordulójáról.

Az MN 3100 (a 34. Mélységi Felderítő Zászlóalj) ejtőernyős szolgálatának főnöke a 6263. ugrása során, Szolnokon szenvedett tragikus balesetet. Az egykori katonasportoló tiszteletére összegyűlt emlékezők Váczi Mihály: Még nem elég című versét hallgatták meg. Az emlékezés virágait elsőként a Magyar Honvédség Összhaderőnemi Különleges Műveleti Parancsnokság parancsnoka és a helyőrségben települt katonai szervezetek parancsnokai, majd a nyugállományú bajtársak helyezték el. A rendezvényt a Magyar takarodó zárta.

Az aranykoszorús ejtőernyős Hüse Károly 1953-ban kezdett ejtőernyőz-

ni, és 1958-ban már első helyezést ért el a megyei ejtőernyős-bajnokságon. 1960-ban célba ugró magyar bajnok, majd a válogatott keret tagja lett. 1960. november 14-én hívták be katonának. 1964-ben Gödöllőn 1000 méteres késleltetett célba ugrásban országos és egyúttal világcsúcsot állított fel. Sportolóként szinte az egész világot bejárta. 1976-ban az olaszországi világbajnokságon történelmi 5. helyezést ért el, amelyre addig magyar sportoló még nem volt képes. Ötszázadik ejtőernyős ugrását 1962-ben hajtotta végre, ezt követte 1965-ben az 1000., 1968-ban a 2000., 1971-ben a 3000., 1974-ben a 4000., 1976-ban az 5000., végül 1977-ben Kubában a 6000. A világon ő volt az ötödik, aki elérte ezt az ugrásszámot.

SZÖVEG ÉS FOTÓ: MH VITÉZ BERTALAN ÁRPÁD

1. KÜLÖNLEGES MŰVELETI DANDÁR

(FORRÁS: HONVEDELEM.HU)

Az egyik legszebb szolgálati forma, a vízi polgárőrség tevékenysége

Megtelt a Balatonberényi Községháza színházterme január 21-én. Közgyűlést tartott Balatonberényben a Balatoni Vízi Polgárőr Egyesület (BVPE), amelynek élére egy évvel ezelőtt választottak új elnököt. A több megyéből érkezett polgárőrök mellett a közgyűlésen megjelent az Országos Polgárőr Szövetség (OPSZ) elnöke, a Balaton környéki megyei szövetségek polgárőr, valamint a környező települések rendőri vezetői, Gyenesdiás, Vonyarcvashegy és Balatonberény polgármesterei, a Balatoni Vízügyi Igazgatóság Balatoni Kirendeltség vezetője, valamint a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt. és a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége (BEOSZ) képviselői.

Az egy éve megválasztott elnök, Kerekes Péter beszámolójában elmondta, hogy az egyesület az Országos és a Somogy Megyei Polgárőr Szövetséggel együttműködve immár két hajóval teljesít szolgálatot a Balaton teljes vízfelületén, számos szakmai együttműködést kötött, és közös szolgálatokat ad a Balatoni Vízügyi Igazgatóság Rendőrkapitányság munkatársaival. Együttműködéseiknek köszönhetően a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt.-vel július és november között, heti rendszerességgel, a halőrökkel 133 óra, a Balatoni Vízügyi Igazgatóság Rendőrkapitányság munkatársaival 136 óra, a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság hajóival pedig 24 óra időtartamban láttak el közös szolgálatot (engedély nélküli horgászkarók, vízi állások eltávolítása stb.). Kétszer a tavat is elhagyták hajóik, hiszen ők sem maradtak ki a határszolgálatból. Májusban és júniusban 312 órát szolgáltak a magyar–szerb vízi határszakaszon. Emellett 86 órát teljesítettek szolgálatban különböző vízi rendezvények biztosításakor. 2022-ben összesen 4758 szolgálati órát teljesített az egyesület 60 tagja, akik közül 9 polgárőr rendelkezik a hajók vezetéséhez szükséges hivatásos kisképhajó-vezetői képesítéssel.

Az összehangoltabb szolgálatellátás érdekében a BVPE létrehozott egy keleti medencei csoportot, Balatonkenese székhellyel és egy középső medencei

csoportot, Balatonföldvár székhellyel. A keleti medencei csoport rendelkezik egy szolgálatra alkalmas villanymotoros hajóval, a középső medencei csoport vonatkozásában jelenleg is keresik a megoldást egy kisebb hajó beszerzésére.

Az egyesület elnöke hangsúlyozta, hogy bár nagy igény van a munkájukra, és erejükhöz mérten, több szervezet, önkormányzat is segítette őket anyagilag, mégis néha gondot jelent a hajók megtankolása. Emellett az üzemeltetési engedélyek megújítása és a polgárőrök kisképhajó-vezetői tanfolyama sem olcsó. Éppen ezért, a még hatékonyabb feladatellátás érdekében a következő időszak legfontosabb feladatának a szponzorok, támogatók felkutatását tartja, tekintettel arra, hogy a működési területük a Balaton teljes vízfelületére kiterjed.

A kötelező beszámoló elhangzása után felszólaló OPSZ-elnök elmondta, hogy nehéz év áll a polgárőrség előtt, így minden bizonnyal a Balatoni Vízi Polgárőr Egyesületet sem tudják úgy támogatni, mint eddig tették. Dr. Túrós András úgy fogalmazott, ha nem találunk támogatókat a hajók megtankolásához, akkor kiderül, hogy „... tudunk-e a vízen járni”. Az elnök arra bízta az egyesület tagjait, hogy több szolgálatot adjanak a parton, mint a vízen, ha nem tudják tankolni a hajóikat. Dr. Túrós András egyébként elégedetten szólt az egyesület munkájáról és azt mondta, jó ötlet volt Kerekes Péter megválasztása, mert egy agilis, jól kommunikáló, sokat dolgozó vezető került az egyesület élére.

Horváth László rendőr ezredes felszólalásában arról beszélt, hogy munkatársai a rendszerváltás kezdete óta egy kisebb városnyi ember életét mentették meg és örömet fejezte ki, hogy mára a polgárőrök is bekapcsolódtak a munkájukba. A Balatoni Vízügyi Igazgatóság Rendőrkapitányság kapitányságvezetője megemlíttette, hogy szívesen segítették az egyesület tagjait szakmai kiképzésükben, oktatásukban. „... Ez egy életforma. A vízi az egyik legszebb szolgálat, hiszen képesek vagyunk beavatkozni olyan folyamatokba, amikbe más nem. Magán is segít, aki egy ilyen egyesületet támogat” – zárta felszólalását Horváth László.

A BVPE munkáját méltatták felszólalásukban a jelen lévő polgármesterek is, akik ígéretet tettek, hogy lehetőségükhöz képest támogatják az egyesületet, mert a Balatonra nemcsak a szezon 100 napján kell vigyázni.

Dr. Túrós András, az Országos Polgárőr Szövetség elnöke a Polgárőr Érdemkereszt ezüst fokozata kitüntetésben részesítette dr. Hetényi-Marton Tamás rendőr őrnagyot, a Balatoni Vízügyi Igazgatóság Rendőrkapitányság Keszthelyi Vízügyi Igazgatóság Őrsének parancsnokát, és a Polgárőr Érdemkereszt bronz fokozatával tüntette ki Havranek Mihályt, a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt. Keszthelyi Kirendeltségének vezetőjét. Poór Gyula, a somogyi polgárőrök vezetője a hatékonyabb szolgálatellátás érdekében egy laptopot és egy drónt adott át az egyesületnek.

SZÖVEG ÉS FOTÓ: BAKONYI ÁGNES

Gidófalvy Lajos ezredesre emlékeztek a róla elnevezett lakótelepen

Minden esztendőben a világ számos emlékhelyén s temetőjében emlékeznek meg a hálás utódok az ismert vagy ismeretlen katonahősökről, akik fegyverrel biztosították ezeregyszáz éves államunk fennmaradását. Ezek egyike vitéz **Gidófalvy Lajos ezredes**, aki tetteivel öregbítette a magyar katona messze földön híres vitézségét és hősiességét, s ma már a világ számos országában ismerik nevét és cselekedeteit.

Gidófalvy Lajos ezredes a II. világháború során kifejtett embermentő tevékenységéért a **Yad Vashem** Intézet 1996-ban a **Világ Igaza** kitüntető címmel ruházta fel. Hazaszeretete és tiszti becsülete katonahőseink sorába emelte. Katonai tevékenység során tanúsított kiemelkedő helytállásáért, bátor magatartásáért pedig 1998-ban a Magyar Köztársaság belügyminisztere posztumusz **Bátorságért Érdemjelet** adományozott részére.

Hosszú évek óta szervez közös megemlékezést az új esztendő első szombatján a **Budapesti Helyőrség-parancsnokság** és a **XIII. kerületi önkormányzat** a **Gidófalvy utca 1–7. számú ház** falán elhelyezett emléktábla előtt. A 2023. januári ünnepségen **Erdős László ny. ezredes**, a **Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének (BEOSZ)** ügyvivője köszöntötte a megjelenteket. Az előadó vitéz **Gidófalvy Lajos ezredes** születés-

nek 122. és hősi halálának 78. évfordulója alkalmából idézte fel a hős parancsnok életútját, katonai pályáját, hősi tevékenységét és halálának körülményeit.

Amint elmondta, **Gidófalvy Lajos** a XX. század első napján, 1901. január 1-jén született Erdélyben, az **Udvarhely megyei Bögözön**. A tizenkét testvér közül ő volt a legidősebb. Édesapjuk vasúti pályáorként dolgozott. A marosvásárhelyi kereskedelmi iskolában érettségizett kitűnő eredménnyel, majd 1918 őszén, Budapesten a közgazdasági egyetemre iratkozott be, ahol tanulmányait anyagi nehézségek miatt kénytelen volt abbahagyni.

Ezt követően volt minisztériumi tisztviselő, de dolgozott segédmunkásként is. Mivel mindig is vonzotta a katonai pálya, jelentkezett a magyar királyi Honvédség kötelékébe, ahol 1927 és 1932 között önkéntesként szolgált. Leszerelése után családot alapított. 1938-ban behívták tartalékos tiszti tanfolyamra, melynek elvégzése után előléptették zászlósi rendfokozatba. Részt vett a felvidéki és az erdélyi bevonulásban, melyről emlékei tanúskodnak. Időközben átvették hivatalos tiszti állományba és előléptették hadnaggyá.

A honvédségben teljesített szolgálata folyamán, főhadnagyi rendfokozattal kinevezték **Angyalföld** levontekiképző parancsnokává. Amikor 1944. szeptember 26-án a magyar kormány felállította a nemzetőrséget, ő **Angyalföld** fiataljaiból megalakította a **XIII. kerületi nemzetőrszázadot**, amely később kisegítő honvéd karhatalmi zászlóaljja szerveződött.

Demokratikus gondolkodású és németellenes érzelmű tisztként lehetővé tette, hogy a **Vilmos főhercegről** elnevezett, **XIII. kerületi tüzérlaktanyában** (a mai lakótelepen) levő alakulatánál katonaszökevények, szökött munkaszolgálatosok és más üldözöttek kapjanak menedéket. Olyan fegyveres csoportokat szervezett, amelyek megvédték nemzeti javainkat, megakadályozták egyes **angyalföldi** gyárak leszerelését; katonái őrizték meg a jövő számára a **Ferdinánd-hidat**, a **Rákosrendező pályaudvart**, az **Aréna úti** (a mai **Dózsa György úti**) vasúti felüljárót. **Gidófalvy Lajos** és katonái látták el az akkor életet jelentő igazolványokkal a rászorulókat, élelmeztek a „csillagos” és a „védett” házak lakóit. 1944. december végén már 1200–1300 fő élelmezését látták el a laktanyából. 1944. december 24-én katonái élén mentette meg 800 gyermek életét, amikor a nyilasok megtámadták a **Munkácsy Mihály utcai zsidó fiúárvaházat**, és a gyermekeket a **Dunába** lövés szándékával az árvaház elhagyására kényszerítették.

Gidófalvy Lajos és társai kapcsolatban álltak magyar és nemzetközi embermentő szervezetek képviselőivel, köztük a sztálinizmus későbbi áldozatával, **Raoul Wallenberggel** is.

1945. január 8-án kora reggel rendőrök, csendőrök és nyilasok csaptak le a január elején bombatalálat által súlyosan

megrongálódott Vilmos-laktanyára. Bár sokaknak sikerült megszökni a zegzugos épületkomplexumból, 140–150 főt az Andrássy út 60-ba kísérték, majd az igazoltatáson „szerencsésen” átjutottakat a fronton vetették be, néhányukat viszont kivégezték.

Gidófalvy Lajos elkerülte a letartóztatást, ám két nappal később az Erzsébet híd környékén örökre nyoma veszett. Sorsa máig nem tisztázódott. (Egyes feltevések szerint a szovjetekhez igyekezett éppen átmenni társaival, amikor halálos találat érte a gépjármű utasait, míg más nyomok alapján a hidat szereték volna megmenteni a felrobbantástól. Zsabka, a zuglói ellenállás vezetője még azt is tudni vélte, hogy egy németbarát

zászlós végzett a náci-ellenes magyar ellenállással.)

Gidófalvy Lajos emlékét közösen ápolja a volt katonáiból alakult emlékbizottság, s múlt évtől a Balassi Bálint Bajtársi Egyesület és a XIII. kerületi Lokálpatrióták Egyesülete. Az emlékbizottság tevékenységének köszönhető, hogy Hidófalvy Lajos főhadnagyot 1948-ban posztumusz őrnaggyá, majd születésének 90. évfordulója alkalmából, 1991-ben a Magyar Köztársaság honvédelmi

minisztere posztumusz ezredessé léptette elő.

Az emlékbizottság tevékenységének köszönhetően Hidófalvy Lajos emléke túlélte minden eddigi rendszerváltást. Aktív közbenjárásuknak köszönhető, hogy Budapesten 1970-től a volt Ágyú utca, majd a Vilmos-laktanya helyén épült lakótelep viseli a megtisztelő nevet, két helyen pedig emléktábl-

lát helyeztek el, melyek egyike a mai lakótelep egyik épületén örökíti meg a hős parancsnok és az általa vezetett zászlóalj tetteit.

Bízunk benne, hogy hazánk, a kerület, az itt jelen lévő társadalmi szervezetek, az itt lakók vitéz Hidófalvy Lajos ezredes haláláig tartó szolgálatát emlékének ápolásával és azzal hálálja meg, hogy azon dicső hősök közé emeli személyét, akikre emlékezni örök kötelességünk. Mi is azt tesszük a dolgozó hétköznapiak során, s a nevezetes napokon tisztelgünk emléke előtt, és ennek szellemében helyezzük el a mai napon a megemlékezés koszorúit, virágait – fejezte be megemlékezését Erdős László.

SZÖVEG ÉS FOTÓK: ERDŐS LÁSZLÓ NY. EZREDES

Kirándulás Baranyában

A jánoshalmi Bem József Honvéd Nyugdíjas Egyesület 2022. október 26–27-én buszos kiránduláson járt Siklóson és környékén. A szálláshely elfoglalása után a „Tenkes kapitánya” városába látogattunk. Siklóson először

a várban tettünk egy nagy sétát. A vár nevezetességein kívül megtekintettük a „Zsolnai porcelánok” című kiállítást is.

A nap második programja a siklósi termálfürdőben volt. Az utazás és a várban tett séta után jólesett a

gyógyfürdő meleg vizű medencéiben kényeztetni magunkat. Aki hamarabb „felüdült”, tehetett egy nagy sétát a városban.

A nap a szálláshelyen zárult, ahol egy pincebemutatót követő borkóstolóval vártak vendéglátóink. A borkóstoló követte a bőséges vacsora. A kemenében sült csülök és rétes elfogyasztása után hosszan tartó baráti beszélgetéssel fejeződött be a nap.

A másnapi reggeli után utunk a Mohácsi Nemzeti Emlékhelyre vezetett. Az emlékhelyen az annak történetét jól ismerő muzeológus vezette végig csoportunkat. A séta során tájékoztatást és betekintést kaptunk a még folyó ásatásokba is.

A kirándulást Nagybaracsán egy igen finom és bőséges halászlé elfogyasztásával zártuk.

SZÖVEG ÉS FOTÓ: GYÖRGYPÁL CSABA

Közyűlést tartott a kiskunfélegyházi Petőfi Sándor Bajtársi Egyesület

A Petőfi Sándor Bajtársi Egyesület 2023. január 20-án tartotta meg a 2022-es ézváró, egyben beszámoló közgyűlését. Rendezvényűnket jelenlétűkkel tisztelték meg Csányi József, Kiskunfélegyháza polgármestere, Eskűdt Lajos ny. ezredes, a Bajtársi Egyesűletek Országos Szűvetségének (BEOSZ) elűkhelyettese, Sántáné Szabó Margit, az Életet az Éveknek Nyugdíjasklubok Bács-Kiskun Vármegei Egyesűletének elűke.

A közgyűlés fő napirendje a 2022 évi beszámoló jelentések előterjesztése volt. Elsűként Hideg István ny. őrnagy, az egyesűlet elűke adott számot a 2022. évi munkatervben megfogalmazott feladatok végrehajtásáról. A beszámolóban kiemelt helyen szerepelt a 2022. november 18-án megrendezett 50 éves évforduló. Az elűk jelentésében kitért a BEOSZ keretén belül vállalt feladatok teljesí-

tésére, a városi rendezvényeken való részvételre és közreműködésre, a társzervekkel való együttműködésre, a pályázati lehetőségek kihasználására. Összegezve: eredményes és jó programokkal tűzdelt évet zártunk – zárta mondanóját az elűk. Tóth Lászlóné ny. zászlós, gazdasági elűkhelyettes jelentésében alátámasztotta mindazt,

amit a szakmai rész tartalmazott. Hadarits Imréné ny. fűtűrsűrmester, a felűgyelő bizottság elűke pedig arról tájékoztatta a jelenlétűket, hogy ellenűzéseik során szabálytalanságot nem tártak fel. A közgyűlés valamennyi beszámolót ellenszavazat nélkül, egyhangűlag elfogadta.

A jelentések és azok megvitatását követűen Csányi József polgármester köszönetét fejezte ki mindazért a munkáért melyet az egyesűlet a város vezetésével együttműködésben 2022-ben végzett. A beszámoló példaeértűkűnek ítélte meg. Annak az értékes tevékenységnek viszonzásául, amit az egyesűlet a város érdekében is kifejtett, meghívta a klub tagjait egy kis közös pihenésre Tiszaalpár-ra, az önkormányzat üdűlűjébe. Eskűdt Lajos ny. ezredes, a BEOSZ elűkhelyettese is elismerűen szűlt az egyesűlet munkájáról, továbbá mindarról, amit a rendezvényen hallott és látott.

A rendezvényen elismerésben részesűlt Paragi Lajos ny. százados, az egyesűlet titkára, valamint Szikora István ny. őrnagy. A város egész évi támogatását a polgármesternek átadott BEOSZ-emelekűrmel köszűnték meg.

A közgyűlés jó hangulatű, zenés vacsorával ért végét.

SZűVEG ÉS FOTÓK:
HIDEG ISTVÁN NY. ŐRNAGY,
AZ EGYESűLET ELNűKE

Koszorűzás a doni áttűrés 80. évfordulűja alkalmából

A Miskolci Helyűrségi Hagyományűrűző Egyesűlet (MHHE) 2023. január 12-én részt vett a Miskolc Megyei Jogű Város Önkormányzata által az 1943. január 12-ei doni áttűrés 80. évfordulűja alkalmából rendezett megemelekűzésen.

A közűsen elénekelt Himnűst követűen emlekűző beszédet mondott Somorjai Lehel, Herman Ottű-díjas tűrténész, majd az áldozatok lelki üdvéért imát mondott Meleg Attila, a Miskolc Belvárosi Református Templom lelkipásztora. Ezt követűen a város vezetűi, szervezeteinek és egyesűleteinek képviselei rűtták le tisztelűtűket a Szemere-kertben lévű doni kopjafánál.

Az MHHE képviseletében Cűl Ferencné, az egyesűlet elűke és Bartekné Frank Judit vezetűségi tag helyezte el koszorűt az emlekűhelyen.

A rendezvény a Szűzat közűs éneklésével zárult.

SZűVEG ÉS FOTű: DűSA ERIKA

Közügyűlést tartott a Kiskőrös Helyőrség Nyugállományúak Klubja

2023. január 27-én tartotta beszámoló és tisztújító közgyűlését a Kiskőrös Helyőrség Nyugállományúak Klubja. A klub tagjait és a meghívott vendégeket Gottfried Béla elnökhelyettes, ny. alezredes köszöntötte. Kiskőrös város vezetését Szedmák Tamás alpolgármester képviselte.

Gottfried Béla elnökhelyettes, levezető elnök megállapította, hogy a közgyűlés határozatképes. Ezt követően Fadgyas

István elnök, ny. őrnagy beszámolt a klub 2022-ben végzett tevékenységéről, majd Lehoczki Péter, a pénzügyi és számvizsgáló bizottság elnöke ismertette a bizottság jelentését. A tagság mindkét beszámolót egyhangúlag fogadta el.

A tisztújítás szintén a tagság egyhangú döntése alapján történt. A választás eredményeként Fadgyas István ny. őrnagy lett a klub elnöke, Gottfried Béla ny. alezredes az elnökhelyettes, Duchai Józsefné ny. őrnagy a titkár, Melher Sándor ny. őrnagy a szociális bizottság vezetője, Jakab József ny. főhadnagy a kultúrfelelős, Benics László ny. zászlós a gazdasági felelős, Lehoczki Péter pedig a pénzügyi-számvizsgálói bizottság elnöke.

A megválasztott régi-új elnök ismertette a klub 2023-as évi terveit. A munka- és naptári terv elfogadását követően elismeréseket adtak át, majd a meghívott vendé-

gek köszöntői hangzottak el. A találkozót a fehérasztal mellett folytatódott tovább.

Ezúton is gratulálunk a megválasztott tisztségviselőknek és mindazoknak, akik elismerést vettek át. A klub tagságának pedig a következő évekre is hasonló aktivitást, eredményességet kívánunk, mint amelyet eddig nyújtottak.

SZÖVEG ÉS FOTÓK: KISKÖRÖS

VÁROS FACEBOOK-OLDALA

(FORRÁS: KISKÖRÖS VÁROS FACEBOOK-OLDALA)

A Himnusz megalkotásának évfordulójára emlékeztek Szentesen

Kölcsey Ferenc 1823. január 22-én, Csekén fejezte be „a magyar nép zivataros századaiból” vett példákra épített költeményét, a Himnuszt. Az évfordulóval kapcsolatos megemlékezések alkalmát adnak arra, hogy nagyobb figyelmet szenteljünk évezredes hagyományainknak, gyökereinknek, nemzeti tudatunk erősítésének, felmutassuk és továbbad-

juk a múltunkat idéző tárgyi és szellemi értékeinket. A szentesi MH II. Rákóczi Ferenc 14. Műszaki Ezred ünnepi rendezvényén Czákó Ágnes honvédelmi alkalmazott elevenítette fel a Himnusz születésének, Magyarország himnuszává válásának történetét. Beszédét Kodály Zoltán gondolataival zárta: „Kultúra annyi, mint tanulás; megszerezni, színvonalon tartani nehéz, elveszíteni könnyű.”

A megemlékező beszédet követően Szabó Bálint főhadnagy Környezetünk természetfotós szemmel című előadásán nemcsak a természetet ábrázoló fotóit csodálhatták meg a jelenlévők, hanem minden kép mellett hallhattak valami érdekes, a felvételekkel kapcsolatos történetet is.

A rendezvény zárásaként Baranyai István őrnagy A mi kis világunk című fotó-

kiállítását tekinthették meg a katonák és honvédelmi alkalmazottak. A kiállításon tájképek, városképek, makró és közeli, illetve légi fotók, valamint portrék és katonai témájú fotók tárultak az érdeklődők elé.

SZÖVEG ÉS FOTÓK: HONVEDELEM.HU

(FORRÁS: HONVEDELEM.HU)

BEOSZ-örökség

Az elmúlt években szervezeti elnökhelyettesként volt alkalmam betekinteni több olyan írásos anyagba, melyek a Szövetség kezdeti időszakait ölelték fel. Ahogy az lenni szokott, eleinte csak néhány érdekes jegyzőkönyv, beszámoló keltette fel a figyelmemet, majd ezek tanulmányozása során egyre tudatosabban kerestem a Szövetség tevékenységének alapjait, az emblemikus események gyökereit. A Szövetség megalakulásának évfordulója kapcsán talán nem véletlenül vetődik fel a kérdés, hogy vajon milyen örökséget kaptunk, mit hasznosítottunk és mit adunk át majdani utódjainknak.

A kezdeti lépéseket, az elgondolásokat, a megalakulás körülményeit az elmúlt években a jubileumok kapcsán gyakran felidézttük, és nem feledkeztünk meg azokról, akik mindehhez hozzájárultak. A megalakulást követően tag-szervezeteiben és ezáltal létszámában is rohamosan fejlődő Szövetség egyre meghatározóbb szervezetté vált, ezért meglepetten olvastam, hogy a hivatásos állományú tagság körében jelentősen visszafogó erő volt a Szolgálati Szabályzattal és egy akkori miniszteri intézkedéssel kapcsolatos ellentmondás, amely véglegesen csak egy alkotmánybírószági döntéssel oldódott fel. Ennek ismeretében már nem meglepő, hogy az akkor „tagozati” rendben működő szervezeten belül a hivatásos és a nyugállományú tagozat arányai felborultak.

A Szövetség működésnek nagy horderejű lépései, így a több mint harminc éve működő érdekegyeztetési folyamat kezdeményezései (ld. 1992-ben alakult meg a Honvédelmi Érdekegyeztető Tanács, a későbbi Honvédelmi Érdekegyeztető Fórum), vagy az ugyancsak harmincéves múlttal rendelkező példaértékű és a katonanemzedékek történelmileg is nagy hatású találkozója a mai napig is fontos része tevékenységünknek. Az már csak a korabeli iratokból derül ki, hogy Szövetségünk a széles körű társadalmi kapcsolatok kiépítése és az együttműködés során több hasonló célkitűzésű szervezet (például a Tartalékos Katonák Szövetsége vagy a Rendőrségi Nyugdíjasok Országos Szövetsége) számára nyújtott követendő példát és olykor hatékony segítő támogatást.

Ma már elmondhatjuk, hogy a nyugdíjasklubok alapjain létrejött egyesületek az

elmúlt évtizedekben igen jelentős utat jártak be, és a katonai hagyományok őrzésének, a közösségi és kulturális értékek ápolásának szervezeteivé váltak. Több egyesületnél meghatározó lett a névadó személyének, katonai tetteinek, családi kapcsolatainak kutatása vagy a helytörténeti, katonatörténeti kutatás, amelyek eredményeként emléktáblákat helyeztek el, emlékhelyeket hoztak létre, újíttattak meg és gondoztak, de a kutatások feldolgozása nyomán írásos és képi kiadványok is születtek. Más szervezeteknél előtérbe került a kulturális tevékenység, mely során egyre magasabb szintű rendezvények valósultak meg és váltak a szabadidős programok mellett az egyesületek kiemelt eseményeivé.

Sajnos azt is látni kell, hogy ahol megszűntek a katonai szervezetek, ott a tagság utánpótlása igen nehézkes vagy egyáltalán nincs rá mód. Ennek következménye, hogy az idősödő tagság programjaiban és vállalásaiban egyre szűkebb területen mozog. Sokan az utánpótlás hiányában és a civil szervezetekre vonatkozó adminisztrációs, jogi és pénzügyi kötelezettségek megnövekedése miatt a megszűnés mellett döntenek.

A Szövetség fejlődése azonban továbbra is töretlen, és egyre több olyan szervezet kéri a felvételét sorainkba, melyek a fegyveres testületekhez nem kötődve, de a honvédelem ügyének támogatásában, a Szövetségen belüli közösségben látják céljaik megvalósításának lehetőségét. A tagszervezetek közötti különbözőségek kezelése a Szö-

vetséget – a ma divatos szóhasználatból élve – korábbi komfortzónájából való kilépésre sarkalja. A szervezetek szervezeti összhangjának megteremtése olyan kérdéseket vett fel, melyekre a válaszok az Alapszabályt is érintő megoldások lehetnek.

Már a '90-es évek elején azonnal felvetődött a gazdasági függetlenség kérdése, majd ezt követően valamennyi nagyobb időszakot felölelő beszámoló témái között ott szerepel a „saját lábon állás”, vagyis az önállóság szükségessége. Voltak időszakok, amikor pályázatok, szponzorok útján jelentősebb anyagi források is rendelkezésre álltak, de az éves tervezés mind a mai napig csak a költségvetési támogatásokra támaszkodik. A saját bevételi forrás meghatározó tétele a tagdíj, ami évek óta szinte jelképes összegű és az alpműködtetésre sem elegendő. Az elmúlt években javult a Szövetség vagyoni helyzete, ezen belül a tőkeállomány és a vagyonérték, ami felelősséggel jár, és ugyancsak felelős döntéseket igényel a költségvetési támogatások cél szerinti és hatékony felhasználása.

Egy olyan országos szervezet számára, amely a honvédelem és a társadalom közötti kapocs szerepét vállalja fel, fontos a nyilvánosság. A programok és események bemutatása nem dicsekvés, inkább meghatározó része annak a tevékenységnek, amely ráirányítja a figyelmet a honvédelem ügyének állandóságára, a történelmi időszakok katonai áldozatvállalására, a hivatás összetartó erejére és a társadalmi felelősségre.

A Szövetség a nulláról indulva alakította ki és folyamatosan fejleszti a kommunikációs rendszerét, melynek része lett a saját kiadású írott sajtó, a jubileumi kiadványok gyűjteménye és a ma már nélkülözhetetlen elektronikus médiafelületek megléte is. Ez utóbbi érezhető változást hozott a nyilvánosság területén, de sajnos egy nem olyan régen készült felmérés azt mutatja, hogy az egyébként szorosan kötődő katonai állomány körében tevékenységünk ismertsége csekély. A Szövetség munkásságának bemutatására, az ismertség és nyilvánosság folyamatos fenntartására és javítására továbbra is törekednünk kell.

Amikor a jövő kérdései vetődnek fel, nemcsak a Szövetségen belüli mozgásokra kell figyelmet fordítani, de oda kell

figyelnünk a közigazgatási és honvédségi átalakítások folyamataira és azok hatásaira is. Eközben nem feledkezhettünk meg a megfogalmazott és mai napig érvényes alapcélról: a honvédelem ügyének társadalmi támogatásáról a katonai nevelés segítéséről a hazaszeretet és hazafiasság szellemében. Törekedni kell a nyugállományú katonák honvédségi kapcsolatainak erősítésére, társadalmi és nemzetközi kapcsolataink szélesítésére és erősítésére. A Szövetségnek változatlan úton, de megújuló, korszerű szemlélettel kell haladni, így maradhat hű elveihez és válhat továbbra is meghatározó szervezetté.

SZÖVEG: SZTANÓ ZSUZSANNA NY. ÖRNAGY,
SZERVEZÉSI ELNÖKHELYETTES
FOTÓ: HUGYECZ GYÖRGY NY. ALEZREDES

MEGÚJUL A BEOSZ WEBOLDALA

Internetes kapcsolattartásunk lényeges, gyökeres, és reméljük biztató változása következik be az elkövetkező időszakban. A nem önszántunkból, de általunk is sokszor tervezett változtatást a korábbi szolgáltatónk tevékenységének megszűnése kényszerítette ki. Jelezték, hogy tevékenységüket 2023. január 31-én befejezik.

Na, most hogyan tovább? – merült fel a kérdés. Honlapunk van, de ki fogja üzemeltetni? Rájöttünk azonban, hogy tőlünk két házzal arrébb létezik egy kiváló honlapkészítő és üzemeltető csapat, a HM Zrínyi Nonprofit Kft. munkatársai, akiket megkerestünk az együttműködés reményében. Örömkre vállalták a felkérést.

Együttműködési készségük kezdetektől érezhető volt, és néhány technikai megbeszélést követően eljött a végső egyeztetés időpontja. 2023. január 24-én tanácstermünkben a HM Zrínyi Nonprofit Kft. szakemberei: Tóth Zsolt, Langer Balázs, Trapp Gergely szakértelmük és tenni akarásuk teljes tárházát felvonultatva, több mint két órán keresztül mutatták be a Szövetség új honlapját, amely – megtartva a régi, megszokott elemeket – mégis teljesen más lett, és amelyet 2023. január 30-tól láthat és olvashat minden érdeklődő.

Nem kell semmi mást tenni, mint a szokásos weboldal címére továbbra is rákattintani: www.beosz.hu.

VILNER PÉTER NY. EZREDES
ALAPFELADATI ELNÖKHELYETTES

A Nyugat-dunántúli Régió elmúlt évi és idei tevékenységéről

A pandémiát az orosz-ukrán háború követte, az energiával összefüggő megszorítások pedig csak tetézték a problémákat. Az energiaválság nyomán az egyesületek nem tudják fűteni a helyiségeiket, így kénytelenek minimálisra korlátozni a közösségi életet. Az önkormányzatok pedig egyre inkább nem vagy csökkenő mértékben képesek támogatni a települések civil szervezeteit, amelyeknek szinte mindegyike a túlélésért küzd. Súlyosbítja a helyzetet, hogy a leköszönő elnökök, elnökségek helyére nem találni vállalkozó személyeket. Egyre kevesebben vállalják az ezzel járó, eléggé megterhelő, törvényekben nagyon szabályozott önkéntes munkát. (Ezt bizonyítja a kismegyeri Napóleon Hagyományőrző Egyesület 2022. december 31-ei feloszlása, de hasonló helyzet máshol is előfordult.) A régió tagegyesületeinek többsége nem hullott szét, azonban állományuk egyre jobban öregszik, utánpótlást pedig szinte reménytelen találni. Régióink egyesületei felének az átlagéletkora meghaladja a 70 évet (és ha nem lenne a három polgárőr-egyesület, akkor ez a szám még nagyobb lenne). A felkérések alapján az önkormányzatok rendezvényein való részvétel és koszorúzás növekvő anyagi terhet ró az egyesületekre. A tagsági díjat pedig már nem lehet tovább emelni, mert az embereknek minden forint szükséges.

De meg kell említeni a pozitívumokat is. A vírusveszély okozta elzártság erősítette is a közösségeket, mert azok mindegyike igyekezett segíteni rászoruló bajtársait. A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének (BEOSZ) nagy

közösségébe, annak Nyugat-dunántúli Régiójába az elmúlt év során két egyesület kérte a felvételét. Ezzel egyesületeink száma 14-re nőtt. (Sajnos, azóta a felszámolás miatt már csak 13 egyesületünk van, egynek a létezése pedig kérdéses.)

Minden nehézség ellenére az egyesületek – a lehetőségek függvényében – 2022-ben is végrehajtották a tervezett feladataikat. Továbbra is jutott „energia” például a hadisírok, a katonatemetők gondozására, az évfordulós megemlékezésekre, bajtársi találkozók megszervezésére, kopjafa avatására a volt

laktanya területén, az egykori helyőrség történetét bemutató könyv kiadására, a Nemzedékek Éve jegyében megtartott programok szervezésére. Az egyesületek az elmúlt évben is nagyon sokat tettek a hagyományőrzés érdekében. De a régió vezetése sem tétlenkedett: régiós rendezvény volt például a győri alakulat lőterén magyar, osztrák és szlovén csapatok részvételével megrendezett nemzetközi löverseny, amelyhez jelentős támogatást nyújtott a BEOSZ elnöksége.

Az anyagi támogatás azonban – szerintem – nem minden. Az erkölcsi, emberi támogatásnak igen nagy ereje van. Sokat jelent egy biztató, támogató, elismerő jó szó. Legalább ezt tegyük meg!

A 2023-as évnek úgy megyünk neki, hogy szűkülő lehetőségeink alapján terveztük meg azokat a rendezvényeinket, amelyeket mindenképpen szeretnénk megtartani.

SZÖVEG: LÁSZLÓ ATTILA NY. ALEZREDES,
A NYUGAT-DUNÁNTÚLI RÉGIÓ VEZETŐJE
FOTÓ: HUGYECZ GYÖRGY NY. ALEZREDES

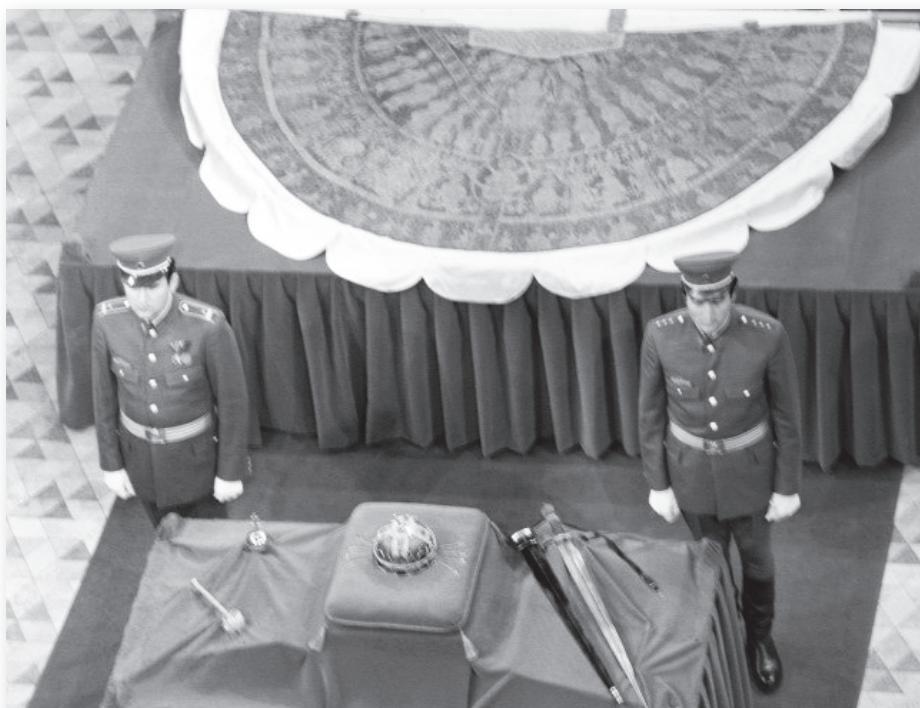
A „megkülönböztetett jellegű tulajdon”

„Fehér holló” magyar–amerikai közös közlemény látott napvilágot a magyarországi nyomtatott sajtóban. Akkor 1977. december 16-át írták. A „betűhív” közlések reggeli és reményteli olvasnivalót adtak mindenkinek, aki a magyar Szent Koronát Szent István szentszéki eredetű koronájaként, államiségünket, függetlenségünket, nemzeti egységünket jelképező, kedves és becses jelvényként tisztelte. Áll tehát a hivatalos közlendőben: „Az Amerikai Egyesült Államok elnöke megállapította, hogy helyénvaló és időszerű visszaadni Magyarország népének Szent István koronáját és a koronázási ékszereket, amelyek a második világháború befejezése óta az Amerikai Egyesült Államok őrzésében vannak...”

Azután újabb reggeli és reményteli olvasni valók foglalták el a magyar újságok címdalát. Akkor 1978. január 6-át írták. Áll tehát a nyomtatott hírekben: „A magyar korona hazatért... tegnap este fél tíz órakor szállt le a zászlókkal feldíszített Ferihegyi repülőtérre az az amerikai különrepülőgép, amely a magyar koronát, a koronázási ékszereket és az ereklyéket kísérő hivatalos amerikai küldöttséget hozta Magyarországra... A koronát és a koronázási ékszereket az Országházba szállították. Az előzetes hivatalos szakértői vizsgálat után a nemzeti ereklyéket előkészítették a mai ünnepélyes átvételre...”

A Szent Korona amerikai száműzetésének befejeztét, hazatérésének 45. évfordulóját üljük. Alkalmi történelmi sétára invitáló évforduló. Az első stáció 1945 ősze. A második világháború magyarországi harcainak utolsó „koronaőrzési napjai”, amikor klenódiუმaink, államiségünk jelképei elhagyták Magyarország határait, hogy rá 33 évvel újra magyar földet érjenek.

Ausztria, 1945 márciusa, nagybőjt utolsó hete. A magyar határ közelében, Mürzstegben is ezekben a napokban emlékeztek Jézus kereszthalálára és készültek feltámadásának megünneplésére. A falubeliek mit sem tudhattak a magyar Szent Korona menekítéséről, arról, hogy nagyszerdán a hadihelyzet miatt kőszegi óvóhelyről először épp vadászkastélyukba menekítették a magyarok koronázási ékszereit. Arra meg miért is gondoltak volna, hogy e jelképek ezeréves története nemsokára az Amerikai Egyesült Államokban folytatódik...

A front 1944 őszén egyre közelebb került Budapesthez. Fennállt a veszély, hogy Buda várában a Szent Korona és a koronázási jelvények hadizsákmányként kerülnek idegen kezekbe. A nyilas hatalomátvétel, majd a front nyugati irányú gyors előrehaladása csak fokozta a bizonytalanságot. Budapest–Veszprém–Kőszeg–Velem–Kőszeg–Mürzsteg–Mariazell–St. Pölten–Linz–Schörfing–Attersee–Mattsee–Augsburg–Heidelberg – a Szent Korona 1944 őszétől 1945 júliusáig tartó Canossa-járásának, menekítésének útvonala, melyen Pajtás Ernő ezredes, a Magyar Királyi Koronaőrség akkori, egyben utolsó parancsnoka, és a koronaőrség tagjai ama ősi ládában szállították, míg lehetett, őrizték-óvták szent jelképeinket.

„A nemzetiszocialista (Szálasi-) rezsim összeomlását, és a szövetséges erők Budapestre történő előrenyomulását követően a korona őrzésével megbízott katonatiszt (Pajtás Ernő ezredes) Ausztriába csempészte a koronát 1945-ben, állítólag azért, hogy megakadályozza annak szovjet kézbe kerülését. A tiszt eltemette a koronázási ékszereket, majd amerikai katonai tisztviselőket keresett fel, akik 1945 júliusában átvették az ereklyéket. A koronázási jelvényeket Fort Knoxba szállításuk előtt Németországban tárolták” – folytatódik a negyvenöt évvel ezelőtti amerikai összefoglaló.

Ehhez azonban hozzá kell tennünk, hogy Szálasi Ferenc nemzetvezető, miniszterelnök és helyettese, Szöllősi Jenő egy 1928-as törvénycikkre hivatkozva származtattak jogot maguknak arra, hogy a koronával és a koronázási jelvényekkel országgyűlési és koronaőr-testületi jóváhagyás nélkül elhagyhassák az országot. A koronaőrök, esküjük szellemisége szerint, a nemzetvezetői kényszer ellenére is a szent ereklyék őrzésének folytatása mellett döntöttek. A kőszegi óvóhelyről 1945. március 27-én, azaz a nagyhét keddjén a Hangya Szövetkezet teherautójával Ausztria felé vették a menekítés útját. Másnap, nagyszerdán lépték át a magyar határt, majd délután fél egykor érték Mürzstegbe, az egykori császári vadászkastélyba, a bevezetőnkben említett helyszínre. A nagyheti menekítés során jutottak el végül a Salzburg melletti Mattsee-be, ahol április 26-ról 27-re virradó éjjel a koronázási ékszereket „fentről láthatatlanná téve”, elásták.

Az amerikaiak a koronaőrség parancsnokával előbb feltáraták a korona elásásának helyét, majd a koronázási jelvényeket 1945. július 25-én visszahelyezték a koronaládába, amelyet rövidesen átszállítottak Heidelbergbe, a 7. amerikai hadsereg főparancsnokságára. Augusztus 2-án, a hivatalos átadáskor készült egy rendkívüli értékű fotó a nyitott koronaládáról, s a mögötte álló Pajtás Er-

nőről. (Lásd a Magyar Királyi Koronaőrök Egyesületének archív felvételén.)

Miután a Szent Korona átlépte a magyar határt, a koronaőrök szolgálati feladatai megszűntek, ám a „testületi” őrzés csupán „szünetelt”, hiszen a Magyar Királyi Koronaőrség feloszlását sem paragrafus, sem parancs nem írta elő. Meg kell említenünk: a németországi Grabenstadtban elhunyt Pajtás Ernő 1993 augusztusában, hamvainak hazahozatalát követően a köztársasági elnök posztumusz vezérőrnaggyá nevezte ki.

„Szigorú óvintézkedések közepette indult haza 25 év után a magyar korona az aranybunkerből.” Az amerikai Fort Knoxban, az ott állomásozó páncéloserők, egyszersmind a pénzügyminisztérium nemesfémkészlet-raktárának életéről tudósító The Turret című (ma már nem létező) katonaiújság 1978. január 10-ei számában e címmel közölt összeállítást a nekünk oly fontos eseményekről. E lapszám egyik példánya szerencsénkre fennmaradt, és a Magyar

Királyi Koronaőrök Egyesülete jóvoltából hírlevelünk olvasói elé tárhatunk néhány részletet, negyvenöt évvel ezelőtt készített, dokumentumértékű fotókat államiságunk jelképeinek az óceán túlsó partján folytatódó történetéről, az őrzés körülményeiről, a hazatérés előkészületeiről. Idézzük bizonyos Tom Aldred írását.

„Szent István koronája, amely talán a magyar szuverenitás legfontosabb jelképe, múlt hét szerdán elhagyta 25 éves otthonát az USA aranyrúd-letétjében, hogy visszatérjen Budapestre. Az ereklyét – a hatfontos (2,7 kg) aranykoronát, az ékes országalmát, jogart és

kardot – megvizsgálta a hivatalos küldöttség a letéti kamrában. Az ereklyét ugyanabban az ősi ládában szállították, amelyben az amerikai csapatoknak átadták 1945-ben...”

A The Turret összegezte az előzményeket: klenódiუმainkat az amerikai haderő főparancsnokságán, Friedbergben őrizték 1953-ig, mikor is Eisenhower elnök elrendelte az Operation Klondike elnevezésű, műkincsek szállításával kapcsolatos feladat végrehajtását. A General A. W. Greely tábornok nevét viselő, második világháborús hadihajó március 10-én Bremerhaven haditengerészeti kikötőjéből futott ki, hogy azután a Szent Korona és a hozzá tartozó ékszerek Fort Knox erődjébe, az amerikai pénzügyminisztérium harcokcsihadosztállyal is védett aranylerakatának 31. számú raktárába kerülhessenek.

A Klondike-akciót rendkívüli titoktartás kísérte. „Ami azt illeti” – írta Tom Aldred –, „... sem az USA, sem Fort Knox nem tett olyan nyilatkozatot a múlt hétig, miszerint a koronázási jelvények itt lettek volna.” Így hát pótolhatatlan értékű ereklyéinket, amerikai hivatalos szóhasználat, „megkülönböztetett jellegű tulajdonként” őrizték.

Az amerikai katonaiújság összefoglalója szerint az akciót a raktár, a külügyminisztérium, az 543. katonai rendészszázad és a 194. páncélosdandár katonai rendészszakasza biztosította. Szent jelképeinket Fort Knox-i helikopter szállította az arkansasi Little Rock légibázisra (lásd a koronáládával a helikopter felé igyekvő rendészeket), onnan pedig az amerikai légierő C-130-as repülőgépe-

nek fedélzetén jutottak el a Washington közelében lévő Andrews légibázisra. Innen 1978. január 5-én szállt fel a kettes számú elnöki Boeing, hogy azután a budapesti Ferihegyi repülőtéren landoljon, fedélzetén a „kedves és becses” jelvényekkel.

Az archív felvételünkön egy mozzanattal megmutatott parlamenti ünnepélyes átadás-átvétel után a koronát és a koronázási ékszereket még aznap, fél tizenkettőkor átvitték a Nemzeti Múzeum koronatermébe. Ezt követően 2000. január 1-jén, a Szent István államalapításának emlékéről és a Szent Koronáról szóló törvény szava szerint a Szent Koronát a joggal, az országalmával és a karddal az Országház kupolacsarnokába szállították át. A koronázási palást műtárgyvédelmi feltételeknek megfelelő, speciális tárolási igénye miatt a Magyar Nemzeti Múzeumban maradt.

Az Országgyűlés 2010. december 20-án megalkotta a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló törvény módosítását, amely a Magyar Honvédség feladatai közé helyezte a Szent Korona, valamint a koronázási jelvények fegyverhasználati joggal történő őrzését. A honvéd koronaőrök 2011. május 30-án tették le első esküjüket, vették át 66 év után ismét e nemes szolgálatot. (Említsük meg, hogy az MH vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár 32. Nemzeti Honvéd Díszegységének elnevezése időközben 32. Testőrezredre változott, és az immár a levont nemzeti lobogó oltalmát is ellátó honvéd koronaőrök „névjegykártyáján” 32. Testőrezred Koronaőrség titulus olvasható.)

SZÖVEG: M. TÓTH GYÖRGY

A Magyar Ejtőernyősök Bajtársi Szövetsége működési tapasztalatai

Az 1991-ben alakult Magyar Ejtőernyősök Bajtársi Szövetsége (MEBSZ) a honvédelem és az ejtőernyőzés ügyét népszerűsítő, azok hagyományait megtartó, a Honvédelmi Minisztériummal és a Magyar Honvédséggel együttműködő országos társadalmi szervezet. A MEBSZ tagja az Európai Ejtőernyős Uniónak (UEP), amely 12 országban megközelítőleg 50 000 veteránt tömörít, továbbá a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének (BEOSZ) és a Honvédelmi Sportszövetségnek. A Szövetség tevékenységét a küldöttközgyűlés által jóváhagyott alapszabály és a tárgyévi rendezvényterv, valamint a tagszervezetek saját helyi és régiós programtervezetei alapján végzi.

A 2022-as tevékenységünket az év elején a COVID elleni védekezés korlátozta, így a rendezvények, megemlékezések, ünnepségek, találkozók és összejövetelek zömét – bár azokat gondosan megterveztük és időarányosan előkészítettük – nem vagy csak korlátozottan tudtuk megtartani. A kapcsolatok megtartása, az elnökségi és tagszervezeti, valamint a szakmai munka folytatása érdekében sok esetben éltünk a videokonferenciák és videóüzenetek adta lehetőségekkel.

A COVID elleni védekezés okán 2020-ban és 2021-ben elmaradt az Európai Ejtőernyős Szövetség rendes évi ejtőernyős célbaugró csapatversenye és kongresszusa. 2022 októberében azonban Cipruson sikerült személyes részvétellel megtartani a kongresszust, amelyen képviseltettük magunkat. 2022. május 5-én megemlékeztünk a 60 éve történt magyar ejtőernyős magassági rekordugrásról, majd júniusban a katonai éjszakai magassági ugrás rekordjáról. Júniusban az Ausztriában rendezett katonai ejtőernyős-világbajnokságon szurkoltunk a magyar csapatnak, júliusban pedig Szolnokon, a Hüse Károly ejtőernyős-émlékversenyen Szövetségünk több tagja is versenyzőként indult. Augusztusban Székesfehérváron megszerveztük és lebonyolítottuk az egykori 62. Ejtőernyős Zászlóalj hagyományőrző rendezvényét. Szeptemberben megrendeztük a MEBSZ-MATASZ Kupa nemzet-

közi célbaugró versenyt és Kelet-Európa Kupát Szegeden. Júniusban és decemberben az Ejtőernyős Bajtársainkért Alapítvány szervezte meg az ejtőernyősök találkozóját Budakalászon.

Sokirányú szakmai tevékenységünk mellett mindig módot találtunk arra, hogy lerójuk kegyeletünket a szolgálatteljesítés vagy a sporttevékenység közben elhunyt bajtársaink emléke előtt. Így például megemlékeztünk a II. világháborúban a jutasi repülőtéren katasztrófát szenvedett ejtőernyős és repülő bajtársainkról, a Budapest védelmében és az Ipoly-Garam menti harcokban elesett magyar ejtőernyős katonákról, megkoszorúztuk Szenes Hanna mártír ejtőernyős mellszobrát és képviseltettük magunkat az 1. magyar királyi ejtőernyős század megalakulásának emlékére a HM HIM falán elhelyezett emléktábla koszorúzásán októberben.

A BEOSZ 2022-ben anyagilag (400 000 Ft) is támogatta az alapszabályzatunkban foglalt feladataink és rendezvényeink megvalósítását. A jelentős számú érdeklődőt vonzó rendezvényeinkre (repülőnap, Kisbajtársak Találkozója stb.) szakavatott tervezővel készítettük el a MEBSZ tevékenységét bemutató leporellónkat, roll-upokat, matricákat, amelyeket a látogatók örömmel fogadtak. A termékek nyomdai kivitelezési munkáit a Zrínyi Kft. végezte.

A Nemzedékek Éve rendezvény-sorozat volt az első, amikor középiskolás kadéttal együtt róttunk le a tiszteletünket az ejtőernyős hősök sírjainál, emlékműveiknél és a Hadtörténeti Intézet és

Múzeum díszudvarán lévő emléktáblánál. Volt olyan alkalom, amikor Budapesten három, vidéken egy helyszínen koszorúztunk, amelyeken a Magyar Honvédség fiatal pilótái is részt vettek.

A Nemzedékek Éve alkalmat adott arra, hogy a fiatalabb generáció irányába nyissunk, és számukra bemutassuk a MEBSZ tevékenységét a balatonfenyvesi Ifjúsági Honvédelmi Táborban, a börgöndi repülőna-

pon, a letkési kiállításon és a pákozdi Kisbajtársak Találkozóján. A kadétprogramban részt vevő iskolákban tanuló középiskolás diákok számára lehetővé tettük, hogy részt vegyenek a havi rendszerességgel megrendezésre kerülő klubnapjainkon, előadásokat hallgassanak meg ejtőernyőstémákban, találkozzanak a katonai és sportejtőernyőzés ikonikus alakjaival.

A MEBSZ javaslatára Katonáink példaképe díjat kapott Papp Krisztián zászlós, az MH Bornemissza Gergely 2. Felderítőezred katonája, aminek átadására a Katonanemzedékek Találkozóján került sor.

A Nemzedékek Éve keretében lebonyolított programjainkról beszámolt a Bajtársi Hírlevél, e rendezvényekről cikkeket jelentettünk meg honlapunkon és facebook-oldalunkon.

A MEBSZ jövőbeni kiemelt tervei között szerepel:

A fiatal korosztály, a kadéttal való együttműködés előmozdítása.

2023 áprilisában a jutaspusztai emlékmű felújított emléktáblájának avatása.

Csapat delegálása az UEP portugáliai veterán ejtőernyősversenyre.

Leszármazotti találkozót és emlékkiállítást kívánunk szervezni az ősz folyamán a magyar katonai ejtőernyőzés hőskorának utódai számára.

Tervezzük közreműködésünket a Ludovikán végzett ejtőernyős tisztek életútja feldolgozásában, a Nemzeti Köszolgálati Egyetem Ludovikás életutak programja keretében.

SZÖVEG ÉS FOTÓK: DR. SIPOS ISTVÁN NY. R.

EZREDES, MEBSZ ÜGYVIVÓ ELNÖK

A doni hősökre emlékezve

Megkezdte emlékmenetét a XXIII. Doni Hősök Emléktúra Hajdú menetszáza-da. Mintegy nyolcvan fő a debreceni Kratochvil Károly Honvéd Középiskola és Kollégium udvaráról indult útjára 2023. január 26-án, csütörtökön, a reggeli órák-ban.

„Nyolcvan évvel ezelőtt, 1943. január 12-én és 13-án történt az a katonai esemény, amely mélyen beírta magát a magyar hadtörténelembe és a magyar családok életébe. Olyan hadiveszté-séget okozott a doni áttörés, illetve a doni harcvonal összeomlása ebben az idő-szakban, vagyis az a támadás, amelyet a Szovjetunió Vörös Hadserege mért az akkori 2. magyar hadseregre, amely nemcsak veszteségeinél fogva, hanem egyáltalán a szovjet hadszíntér borzal-maival együttesen, szinte minden család-ot érintett” – mondta Fekete András őr-nagy, a debreceni Kratochvil Károly Honvéd Középiskola és Kollégium igazgatóhe-lyettese a XXIII. Doni Hősök Emléktúra Hajdú menetszáza-dának ünnepélyes útba indítá-sakor. Mint fogalmazott: szá-mos katonaelődünkről még továbbra sem tudni, hogyan és miként vesztette életét a Voronyezs körzetében vívott harcok során. Sokukat jelöl-letlen sírokban temették el, miközben a mintegy kétszáz-ezer főből álló, a Don vidé-kére 1942-ben kivezényelt 2. magyar hadsereg „mértatlanul ítél-tetett” meg a második vi-lágháború után kiépült kommunista-szo-cialista rendszerben. A menetszá-zad pa-rancsnoka arra emlékeztette a Kratochvil

Károly Honvéd Középiskola és Kollégium kijelölt katonai, civil és növendéki állo-mányát, a Honvéd Kadét Programok-

ban tanulmányaikat folytató kadétokat, a Magyar Tüzér Egyesület és a hazai, illetve külföldi katonai hagyományőrző csoportok tagjait, hogy a debreceni hon-véd középiskola már tizenegyedik éve szervezi meg az Országos Doni Hősök Emlékmenet Hajdú menetszakaszát.

„Mindannyiszor bebizonyította az iskola diáksága és a menetszá-zad állománya, hogy méltóképpen tud... emlékezni a hősökre. Külön öröm, hogy a menetszá-zadhoz időről időre csatlakoznak külföldi bajtársak. Ez az idén is így van: nagyon köszönöm a román hagyományőrzők-nek, hogy részt vesznek az eseményen és színesítik ezt a menetszá-zadot! Azt gondolom, hogy az egyik legfontosabb üzenete ennek a menetnek, és úgy egy-általán a közös emlékezésnek, hogy a halott katona már nem ellenség, hiszen megtérve az Úrhoz, mindenki egyforma és egyenlő” – jelentette ki az őr-nagy.

Az emléktúra első napján Jásdi Balázs, a túra főszervezője és koordinátora adta át az iskola igazgatóhelyettesének dr. Ruszin-Szendi Romulusz altábornagy, a Honvéd Vezérkar főnöke útba indító díszparancsát. Az ötletgaz-da beszédében úgy fogalmazott: az emléktúrát – amely mostanra országos mozgalommá fejlődött – negyedmagával együtt azért hozta létre, hogy aktív teljesít-ménnyel emlékezhessenek a doni katasztrófa elhunyt és hazatért hőseire.

Takács Tamás ezredes, a Ka-tolikus Lelkeszi Kar vezetője gondolatai és áldása után a Kratochvil csapata megkezdte az emléktúrát Hajdúhadház irányába. A menet résztvevői kijelölt út-vonalon, zárt menetrendben mintegy 27 kilométeres távot megtéve érkeztek meg Debrecenből Hajdúhadházra.

A Hajdú menetszá-zad ezúttal nem egyetlen nap alatt hajtotta végre az em-léktúrát: pénteken Hajdúböszörmény, szombaton Hajdúnánás irányába indul-tak. A program szombaton a hajdúnánási beérkezés után megrendezett ünnepség-gel, majd a debreceni visszacsoportosí-tással zárult.

SZÖVEG: NAVARRAI MÉSZÁROS MÁRTON

FOTÓ: HORVÁTH SZTANISZLÁV

(FORRÁS: HONVEDELEM.HU)

Nyugdíjakról, nyugdíjasoknak

Sok mindent nem tudok papírra vetni, ami újdonságul szolgálna, de érdemes összefoglalni, mire is számíthatunk a 2023. év során.

A nyugdíjreform során az életkori határ 65. életévre történő lépcsőzetes emelése 2022-ben befejeződött, és az utóbbi időben szárnyra kapott sajtóhíreket is cáfolta a kormányzat. A jelenlegi álláspont szerint a nők kedvezményes nyugdíjának feltételei sem változnak.

Már megtörtént a nyugdíjak (és a nyugdíjszerű ellátások) 15%-kal történő emelése 2023. január elsejei hatállyal, de azt nem látjuk, hogy az év során milyen tényleges infláció következik be. Természetesen az erre vonatkozó jogszabályok szerint az év közben is van mód a nyugdíjak és ellátások korrigálására.

2021. január 1-jén léptek hatályba a nyugdíjtörvény 13. havi nyugdíjról rendelkező szabályai, sőt 2022 februárjában már – az előzetes tervektől eltérően – 100%-ban folyósították az ellátást az arra jogosultak részére. Erre 2023 februárjában is számíthatunk.

A nyugdíjprémium szabályai nem változtak. Ha a 2023. évi várható GDP-növekedés meghaladja a 3,5%-ot, akkor 2023 novemberében a nyugdíjprémiumra is megnyílik a jogosultság. Bár ehhez – a jelen gazdasági helyzetben – sok reményt nem fűzök.

A nyugdíj mellett bármilyen jogviszonyban folytatott keresőtevékenységgel szerzett kereset 2023-ban is járulékmentes (nem kell fizetni a nyugdíjasnak a 18,5% mértékű társadalombiztosítási járulékot), viszont így a nyugdíj melletti munkavégzés nem is jogosít nyugdíjnövelésre.

A nyugdíj mellett közalkalmazotti és bármely egyéb közszférás jogviszonyban folytatott keresőtevékenység esetén 2023-ban változatlanul szünetel a nyugdíj az érintett közszférás jogviszony fennállásának tartamára.

A 2022-ben bekövetkezett jogszabályi változással kvázi „átnevezésre” került a hétköznapiakban minimálnyugdíjnak nevezett összeg. Az új elnevezés a „szociális vetítési alap” lett, és maradt a több mint 16 éve megállapított 28 500 forint. Arról viszont hosszasan lehetne értekezni, hogy milyen összefüggései vannak ennek az összegnek, de úgy gondolom, hogy szorosan a nyugdíjak megállapítá-

sával már nagyon régóta nincs kapcsolata.

Néhány gondolat a nyugdíjak alakulásáról. Előljárójában szeretném megjegyezni: nem értek egyet azzal, hogy a nyugdíjasok közé akarva, akaratlanul éket vernek, amikor Robin Hood-módszerrel a magasabb nyugdíjasok ellátásának csökkentésével, az alacsony nyugdíjakat emelnék meg. Alapból abból kéne kiindulni, hogy mindenki, aki elérte a törvényi korhatárt, vagy szolgálati időt (a nők a 40 évet), az ledolgozott egy életet és a jogszabályoknak megfelelően állapították meg a járandóságát. Szerény véleményem szerint a mindenkori hatalom feladata, hogy a lemaradó nyugdíjakat felzárkóztassa. Ennek lehetne egyik módszere a nyugdíjak megállapításánál is alkalmazott valorizációs számítás bevezetése, különös tekintettel azokra, akik a „nyugdíjplafon” eltörlése előtt kerültek nyugállományba.

A magyar nyugdíjrendszer áttekinthetetlen. Senki nem látja előre az élete során, hogyan nő a nyugdíja, hogyan épülnek a jogosultságai, mennyi járulékot érdemes fizetnie. Emiatt az állami nyugdíjrendszer motiváló ereje nulla. Az átláthatóság hiányát elsősorban az okozza, hogy a több mint harmincévnyi bruttó kereseteinkből nettó nyugdíjat számol a rendszer, emiatt olyan bonyolult számításorozat szükséges a nyugdíj kiszámításához, amit földi halandó föl nem fog.

A jelenlegi nyugdíjrendszer legnagyobb méltánytalansága, ami meglepően kevés nyugdíjast háborít föl, abból ered, hogy

hasonló életpályák, hasonló szolgálati időtartamok, hasonló keresetek mellett is drámai mértékben eltérő összegű nyugdíjakat állapíthatnak meg attól függően, hogy melyik évben igényelte a jogosult a nyugdíját.

A nyugdíjmelés módja egyenes út a nyugdíjasok elszegényedéséhez. A jelenlegi nyugdíjmelés az éves infláció mértékétől függ, és semmi mástól.

Hiányzik a foglalkoztatói nyugdíjpillér. A magyar nyugdíjrendszer lényegében egypilléres rendszer, az állami nyugdíjpillér mellett egyáltalán nincs foglalkoztatói nyugdíjpillér, az öngondoskodási pillér pedig fejletlen.

Január óta zengzetes címekkel jelentek meg cikkek számos sajtóorgánumban a nyugdíjak alakulásával kapcsolatosan. Ezzel szemben néhány tényszerű adatot szeretnék a következőkben megosztani. A napokban közölte a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) az októberi bérstatisztikát, mely változatlanul a hazai fizetések lendületes emelkedéséről árulkodott. Ám ha a friss adatot összevetjük azzal, hogy mennyiből gazdálkodnak a társadalom legidősebbjei, elkéserítő folyamatról kapunk képet.

A tavalyi év első 10 hónapjában az átlagos – kedvezmények nélkül számolt – nettó bér 335 400 forint volt. Az október havi átlagnyugdíj összege ennek csupán az 51,3 százalékát tette ki, az ugyanis 172 ezer forint volt a januári menetrendszerű emelést és a júliusi kiegészítést követően. A bérek emelkedési ütemével a nyugdíjak nem tudják és nem is fogják tudni tartani a lépést. Ennek pedig egyenes következménye a két jövedelemforma közötti olló folyamatos nyílása. A nyugdíjas-társadalom egyre nagyobb hányada minősül jövedelmi szegénynek a statisztika megfogalmazása szerint is.

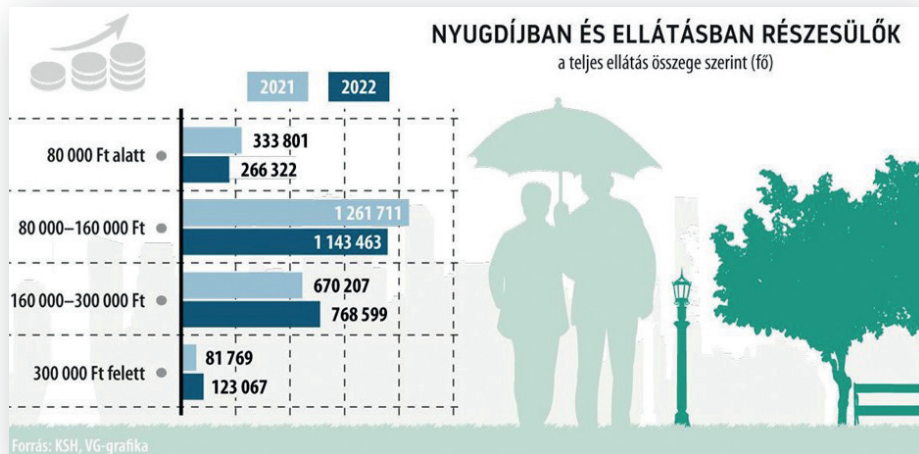
Akinek a jövedelme nem éri el a mediánjövedelem 60 százalékát – vagyis a szegénységi küszöböt –, relatív jövedelmi szegénynek számít. Ezt a küszöbértéket pedig a bérek lendületes emelkedése lendületesebben húzza fel, mint ahogy a nyugdíjak – inflációhoz kötötten – emelkedni tudnak. Ennek pedig egyenes következménye, hogy egyre nagyobb hányadban csúsznak a szegénységi küszöb alá.

Noha 2023-ban 15 százalékkal emeltek a nyugdíjakat a várható magas inflá-

ció miatt, ezzel sem javulhat a helyzet, hiszen a várhatóan 15–16 százalékos átlagbér-növekedés az idén is meglesz. Vagyis legjobb esetben is csupán stagnálhat a nyugdíjak és a bérek közötti olló szélessége.

A nagyobb nyugdíjban részesülők növekedése mellett a kisnyugdíjasok száma csökkent, azaz itt is látható pozitív elmozdulás. A KSH a legkisebb összegként a 40 ezer forintot jelölte meg. Ez alatt is vannak ellátásban részesülők, az ő számuk egy év alatt hétezerrel apadt, a 2021-es 63 ezerhez képest tavaly már csak 56 ezren voltak. Tíz évvel ezelőtt, 2012-ben még 183 ezren kaptak 40 ezernél kevesebb nyugdíjat. Több mint 266 ezer nyugdíjasnak folyósítottak 80 ezer forintnál kevesebb havi ellátást. A KSH magyarázata szerint a nagyon alacsony összegű nyugdíjak főként a külföldön szerzett jogosultságokkal függenek össze, vagyis a nagyon alacsony nyugdíjak zöme résznyugdíj lehet.

A kisnyugdíjasok helyzete nem lett rózsásabb. A magyarázat az lehet, hogy

hiába nőnek a nyugdíjak minden évben, a jóval dinamikusabban növekvő bérek által meghatározott szegénységi küszöb ennél ütemesebben emelkedik, ezért egyre nagyobb arányban csúsznak be ez alá az alacsonyabb nyugdíjúak közül.

A KSH 2023. január 13-án megjelent gyorstájékoztatója szerint „A fogyasztói árak átlagosan 14,5%-kal nőttek, ezen belül a legnagyobb mértékben az élelmiszerek drágultak 26,0%-kal. A háztartási

energia ára 21,7, a tartós fogyasztási cikkeké 12,2, az egyéb cikkeké 12,0, a szeszes italok, dohányárúké 9,9, a szolgáltatásoké 7,1, a ruházatkódási cikkeké 5,5%-kal emelkedett. A fogyasztói árak a nyugdíjasháztartások körében átlagosan 15,2%-kal nőttek”. Tavaly a nyugdíjemelés 13,4%-os volt (5+3,9+4,5), ez tehát kevesebb, mint a 14,5%-os infláció.

SZÖVEG ÉS FOTÓ: DR. HONFI ATTILA NY. EZREDES,
SZOCIÁLIS ÉS IDŐSÜGYI ÜGYVIVŐ

Helikopteres bajtársakra emlékeztek

Negyvenhét esztendeje, 1976. január 22-én három katona veszítette életét egy tragikus légi balesetben. Bajtársaink 2023. január 18-án tisztelegtek emlékük előtt az Ég Katonái Hagyományőrző Egyesület és a Corvin Alapítvány által emelt balatonalmádi emlékművük előtt.

A Veterán Repülők és Ejtőernyősök Veszprémi Egyesülete és a Corvin Alapítvány szervezésében egykori és mai bajtársak, hozzátartozók és civilek gyűltek össze a baleset helyszínétől pár száz méterre, a Balaton partján. Miután közösen meghallgatták a magyar légierő indulóját, Horváth Alajos nyugalmazott repülőőrnagy, a Corvin

Alapítvány elnöke mondott beszédet, melyben felidézte a történeteket.

Az említett napon három Mi-8-as helikopter emelkedett a levegőbe Szentkirályszabadjáról, hogy kiképzési repülést hajtson végre. Egy, addig még nem tapasztalt, hó- és szélvihar által kísért rohamos időjárásromlás azonban megakadályozta a repülést. Két gép és személyzete kivételes szerencsével megmenekült, de az éppen a Balaton felett repülő harmadik helikopter hajtóművei leálltak. Parancsnokuk, Kufa Mihály százados utasítást adott az ekipázs két tagjának, Dányi Baláznak és Bertalan Bélának, hogy ejtőernyővel hagyják el a gépet, míg ő sikeresen letette a gépet a Balaton vizére. Ennek ellenére mindhárman a jéghideg tó áldozatai lettek. Bajtársaink – mondotta Horváth Alajos – katonai szolgálatukkal a legdrágábbat, az életüket adták a haza békeidős védelmében.

A balesetről a településen sokan tudtak, ám a hírzárlet miatt csak évtizedekkel később lehetett hiteles információhoz jutni.

A folytatásban Oláh Emil ezredes, vezető tábori lelkész mondott imát s adott áldást, majd koszorúzások következtek. Balatonalmádi város önkormányzata nevében Fabó Péter polgármester, majd a katonai szervezetek képviselői, Hegedűs János ezredes, Bartha Sándor ezredes, Soós Gyula alezredes, Simon-Jóhárt Sándor ny. repülőezredes, Mosonyi János ny. repülőezredes, Soós Lajos ny. repülőmérnök alezredes és Horváth Alajos) helyezték el a tisztelet virágait. Végezetül a Takarodó hangjai csendültek fel.

SZÖVEG ÉS FOTÓK: ZATKALIK ANDRÁS

Röviden az Észak-magyarországi Régióról

A Jász-Nagykun-Szolnok, Heves és Nógrád vármegyék egyesületeit tömörítő Észak-magyarországi Régió megalakulása óta sajátos helyzetben volt. A nyolcvanas évekig a három vármegye mindegyikében jelentősebb katonai szervezetek állomásoztak, így az akkor már működő klubok élvezhették ezek támogatását. A szervezetek tagösszetétele zömében homogén volt: a fegyveres erőktől és testületektől nyugállományba vonultakat fogták össze. Ezek a szervezetek még önállóan, a helyi alakulatok égisze alatt működtek.

A következő évtized már jelentősebb változást hozott, ami kedvezőtlenül érintette ezeket a tömörüléseket. A térség katonai szervezeteit folyamatosan felszámolták, így a kapcsolattartás és a szervezetépítés egyre több nehézségbe ütközött. Ugyanakkor az egykori katonák ott maradtak az addigi állomáshelyükön, és erős volt közöttük az összetartozás, az egymáshoz kötődés érzése. Ezek a személyek a nyugdíjasklubok erős bázisát jelentették, és máig ők alkotják az egyesületek magját.

A szervezetek jelentős része az „előremenekülés” útját választotta, és a törvényi feltételek megteremtődése után önálló, bejegyzett egyesületként kezdtek működni, annak minden előnyével és hátrányával.

A BEOSZ 1990. évi létrejötte nagyban segítette az összetartozás érzésének, a Magyar Honvédség és az egyesületek kapcsolatának megőrzését.

A kétezres évek elejére Heves és Nógrád vármegyékben nem maradt működő katonai szervezet, így az egyesületek szinte csak a meglévő tagjaikra számíthattak, míg a szolnokiak számára a megmaradt katonai szervezetek erős bázist jelentettek. Az egyesületek későbbi útja kettéágazott. Voltak, amelyek

igyekeztek megőrizni homogenitásukat és továbbra is zártkörűen működtek, és voltak, amelyek nyitottabbá váltak és a tagjaik sorába fogadtak a céljaikkal azonosulni tudó civileket is. Ez utóbbiak erősen beépültek a helyi civil közösségek sorába, és esetenként azok meghatározó részévé váltak. A helyi önkormányzatok értékelik a tevékenységüket, és hol kedvezményes vagy díjtalan helyiséghasználattal, hol pénzbeli vagy egyéb juttatásokkal támogatják működésüket.

Jelenleg több-kevesebb sikerrel ennek a két nézetnek az együttélése zajlik a régióban. A nagyobb létszámú egyesületek – függetlenül az általuk választott úttól – viszonylag stabilan működnek, míg a kisebbek egyre nehezebben tudnak fennmaradni. A megnövekedett adminisztrációs terhek és költségek miatt vannak, amelyek feladják a jogi személyiség státuszukat, ami hosszú távon sajnos a megszűnés előszobájának tekinthető. Ha ez még zártkörű működéssel és a helyi civil közösségek életébe való bekapcsolódás nélkül valósul meg, sok jó nem várható.

A régió összetételét színesíti, hogy van két olyan egyesület is, ahol a tag-

ságot az egykori rendvédelmi alakot alkotják. Mivel a rendőrségnél nincs olyan központi érdekvédelmi szervezet, mint a katonáknál, az ő tevékenységük nagyban függ a helyi szervekkel és az országos ernyőszervezetekkel kialakított személyes kapcsolati rendszertől.

Az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy nincs két egyforma szervezet a régióban. Mint az embereknek, az egyesületeknek is önálló identitásuk van, ami a teljes működésükre kihat. Ugyanakkor a szervezetek vezetőinek személyisége, beállítottsága jelentősen befolyásolja az egyesületek működését. Szerencsére a régióban jelenleg olyan elnökségek (illetve ennek megfelelő testületek) működnek, amelyek lelkiismeretesen, nagy odaadással végzik a feladataikat, és mindemellett észszerű kompromisszumokra is képesek.

A közelmúlt eseményei sajnos nem kedveztek a közösségi életnek. Először a járvány miatti mondhatni „megrettenés”, majd az egyre növekvő árak és a támogatások beszűkülése okozott egyre nagyobb nehézséget.

Az Észak-magyarországi Régió működése, aktivitása elsősorban a tagegyesületek tevékenységére épül, így azok gondoljai jelentősen befolyásolják helyzetét. Ugyanakkor próbálunk régiós vagy térségi szintű rendezvényeket megvalósítani a jobb együttműködés érdekében.

Az év első ilyen rendezvénye a régióértekezlet, ahol számot adunk az előző évben elvégzett munkáról és a régió helyzetéről, valamint egyeztetjük a tárgyév feladatait. Ezeken az értekezleteken mód nyílik egymás tevékenységének megismerésére és az egyesületi vezetők tapasztalatcseréjére is.

A legnagyobb létszámot megmozgató régiós esemény a régiónap, ahol a tageszcsűletek képviselői jönnek össze. A rendezvény jó alkalmat ad a résztvevők ismeretereinek bővítésére, illetve a Magyar Honvédségnél bekövetkező változások követésére is. A régiónap lebonyolítására 2019-től új rendszert vezetünk be: évente más-más egyesület szervezi meg, és eddig valamennyi rendező alaposan kitett magáért. A résztvevők száma a helyi adottságok és az anyagi lehetőségek függvényében 60–110 fő között mozgott.

A legutolsó régiónapot Hollókőn tartottuk, ahol dr. Maróth Gáspár, a HM államtitkára és rendőri vezetők tartottak színvonalas tájékoztatókat.

Szűkebb kört érint a kistérségi találkozó, aminek keretében például a jobbágyi egyesület – együttműködve a környék

szervezeteivel – nagyon hangulatos szabadidős rendezvényeket szervez.

Jó lehetőséget biztosít a honvédség és az egyesületek kapcsolatának erősítésére a szolnoki helikopterbázison évente megrendezett családi nap, ami látványos légi és földi bemutatókkal összekötve tartalmaz időtöltést jelent a kilátogatóknak. Az eseményen a régió egyesületei közül általában 4–5 szokott szervezeten részt venni.

A jövőben szeretnénk megőrizni a régió működésének eddig kialakított rendszerét és

biztosítani a tageszcsűletek működését. Sajnos néhány egyesületnél (már akár rövid távon is) egyfajta „vezetési válság” alakulhat ki. A jelenlegi tapasztalt vezetők egyre idősebbek lesznek, és nem nagyon látni mögöttük a „második vonalat”, akik átvehetnék a feladatokat. Nem a képességek, inkább a szándék és a közösségért tenni akarás az, ami hiányzik.

A nehézségek ellenére a régió egyesületei döntő hányadának (és ezzel együtt a régiónak is) a működése, fennmaradása a belátható időszakon belül biztosítottak látszik.

SZÖVEG ÉS FOTÓK: KÖSZEGI FERENC NY. ALEZREDES,
AZ ÉSZAK-MAGYARORSZÁGI RÉGIÓ VEZETŐJE

Tisztelet a Hősöknek!

A győri Fegyveres Erők és Testületek Nyugállományú Klubja a 2023. január 10-ei klubfoglalkozásán emlékezett meg a 80 évvel ezelőtt, a Don folyónál történt véres történelmi eseményekről.

A rendezvény keretében Orosz László őrnagy úr, az MH Katonai Igazgatási és Központi Nyilvántartó Parancsnokság 16. Hadkiegészítő és Toborzó Iroda vezetője beszélt a megelőző események-

ről, a magyar királyi 2. hadsereg harcairól a Don folyónál, a katonák helytállásáról, a visszavonulásról, valamint a katasztrófát követő eseményekről.

A soproni Huszár Hagyományőrző Egyesület tagjai a kor magyar és orosz katonái által használt kézfegyvereket, valamint néhány ruházati és használati tárgyat mutattak be, amelyeket viseltek, illetve használtak.

Ezúton is szeretnénk megköszönni az érdekes és színvonalas előadást az őrnagy úrnak, a bemutatót pedig a hagyományőrzőknek.

SZÖVEG: MARCSA GYÖRGY NY. ŐRNAGY,
A GYŐRI FEGYVERES ERŐK ÉS TESTÜLETEK
NYUGÁLLOMÁNYÚ KLUBJÁNAK ELNÖKE
ÍRTA: MARCSA GYÖRGY NY. ŐRNAGY
FOTÓ: KRIVANEK TIBOR NY. TÖRZSZÁSZLÓS

A BEOSZ Dél-alföldi Régiójának működési tapasztalatai, célkitűzései

Az 1987-es haderő-átalakítás eredményeképpen felszámolták az MN 7. Gépesített Lövész Hadosztályt. Az egykori hadosztály alakulatai Csongrád, Hódmezővásárhely, Jánoshalma, Kalocsa Kiskunfélegyháza, Kiskőrös, Mezőtúr, Szeged, Szentés helyőrségekben települtek. Az ezekben a korábbi „katonavárosokban” működő nyugállományú-szervezetek összefogásával jött létre a mai Dél-alföldi Régió (DAR) Kiskun Egyesületek nevet viselő elődszervezete. A máig ható összefogás szervezője Deli József ny. ezredes volt.

1990-ben megalakult a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége (BEOSZ), amelynek alapítói között találhatjuk a Kiskun Egyesületek tagszervezeteit is. A BEOSZ 2002-ben a kötelékében lévő tagegyesületeket hét régióba szervezte. Így jött létre a BEOSZ Dél-alföldi Régiója, amelynek vonzáskörzete a mai Bács-Kiskun, Békés, Csongrád-Csanád vármegyékre terjed ki.

Valamennyi tagegyesületünk önállóan, a helyi lehetőségeknek megfelelően éli a mindennapi életét. Tevékenységük főként az érdekképviselőre, a hagyományőrzésre, a különböző bajtársi találkozók, összejövetelek szervezésére, továbbá a régió más szervezeteivel való együttműködésre irányul.

Mindmáig napirenden vannak a kiskunfélegyházi tagszervezet által egykor kezdeményezett évenkénti bajtársi találkozók, amelyeket minden évben más tagegyesület szervez. Szintén beépült a kapcsolattartás rendszerébe a Jánoshalmán évente megrendezésre kerülő régiószintű hősök napi megemlékezés. A kiskőrösiek 2003-ban vetették fel a kistérségi bajtársi találkozók létrehozásának lehetőségét, amely kedvező fogadtatásra talált a régió más szervezeteinek tagsága körében, és e találkozót azóta is minden évben megrendezzük.

2007-ben Sinyi Imre ny. ezredes lett a térségi összefogás elnöke, aki kezdeményezte a BEOSZ DAR közhasznú szervezetkénti bírósági bejegyzését. 2009 és 2012 között Horváth Balázs István ny. mk. ezredes hangolta össze elnökként a DAR tagszervezeteinek te-

vékenységét. Ebben az időszakban született meg a szervezet logója, készült el a zászlaja. 2012 és 2022 között, amikor dr. Kovács György ny. mk. ezredes volt a DAR elnöke, a szervezet vezetési rendszere teljesen átalakult. A továbbiakban a héttagú elnökségben az elnök munkáját az elnökhelyettes, a titkár, a gazdasági vezető, továbbá három, más-más tagszervezetből kikerülő alelnök segítette. A régió és az elnökség tevékenységének eredményességéről – a tárgyév során végrehajtott ellenőrzések tapasztalatai alapján – a háromtagú felügyelőbizottság adott számot az évenkénti küldöttgyűlésen.

A DAR központja a 2022-ben végrehajtott tisztújítást követően Kiskunfélegyházára került. Elnöke Hideg István ny. őrnagy lett, aki egyben a Petőfi Sándor Bajtársi Egyesület elnöke is. A korábban kialakult és jól működő vezetési rendszer nem, csupán annak személyi összetétele változott meg.

A DAR fennállásának 15. évfordulójára készülve joggal fogalmazódik meg a kérdés: szép volt, jó volt, de hogyan tovább? Annál is inkább, mivel szinte valamennyi tagegyesület katonai alakulat nélkül maradt, nincs személyi utánpótlás, ha van, az nagyon elenyésző. Az átlagos életkor egyesületenként változó, de általában 71–73 év körüli. 2017-ben a BEOSZ egészében megkezdődött egyfajta nyitás a polgári szimpatizánsok irányába, de ez is lecsengőben van. Miért is? Mert a ve-

lünk rokonszenvező civilek is a tagságunkéhoz hasonló életkorban vannak.

Úgy gondolom, valamennyi tagegyesületi vezető elgondolkodott már arról, hogy hogyan tovább, néhány év múlva kik viszik tovább mindazt, amit 40–50 év alatt elődeink felépítettek. A legfőbb gond a tagegyesületek létszámának utánpótlása, életkori összetételének frissítése.

Én a Kiskunfélegyházi Petőfi Sándor Bajtársi Egyesület élén is mindent meg kívánok tenni annak érdekében, hogy szervezetünk tevékenységének folytonossága ne törjön meg, hogy tagságunk és az egyesület továbbra is élvezze az egykori katonaváros, Kiskunfélegyháza polgári lakosságának és civil szervezeteinek megbecsülését, tiszteletét. Ehhez tovább kell erősítenünk hagyománymegőrző tevékenységünket, jelen kell lennünk a település életében. Ápolnunk kell a kapcsolatot és az együttműködést a térség katonai szervezeteivel, a Kecskemét és Szentés helyőrségekben szolgáló katonákkal. Keressük annak a módját is, hogy még aktív katonákat szervezzünk be támogatókként azért, hogy az ismeretségi kör jobban kiszélesedjen.

A DAR élén törekszem arra, hogy a tagegyesületek közötti jó kapcsolatok megmaradjanak, és azok önálló és közös programjai megvalósulhassanak. Úgy ítélem meg, hogy a tagegyesületeink jelentős része jó kapcsolatot ápol a helyi civil szervezetekkel és önkormányzatokkal, és ezt igyekeznek továbbra is fenntartani.

Meggyőződésem, hogy a BEOSZ elnökségének szintjén hasonló gondok, leküzdendő nehézségek bukkannak fel más régiók tapasztalatai alapján is. Feladatunk közös és egymásra épülő! Véleményem szerint arra kell törekednünk, hogy a nyugállományú katonák érdekében végzett munkánk, a katonai hagyományok ápolásában, a pályára irányításban való közreműködés, a példamutatás alapján a Honvédelmi Minisztérium, a Magyar Honvédség vezetésének látószögében maradjunk és a továbbiakban is elnyerjük azok támogatását.

SZÖVEG: HIDEG ISTVÁN NY. ŐRNAGY,
A BEOSZ DÉL-ALFÖLDI RÉGIÓJÁNAK ELNÖKE
FOTÓ: HUGYECZ GYÖRGY NY. ALEZREDES

A BEOSZ kakukktojásai

Amikor 2022-ben a Kőbányai Bringás Egyesület tagjainak nevében beadtuk a csatlakozási kérelmünket a Szövetséghez, bizony volt bennünk némi bizonytalanság, hogy azt hogyan fogják majd fogadni a döntéshozók. Szükségük van-e egy olyan tagszervezetre, ahol civilek az egyesületi tagok, ráadásul kerékpározással kapcsolatos a fő tevékenységük? A kedvező döntés megerősített bennünket abban, hogy nem lehetetlen küldetés az elképzelésünk, miszerint hozzuk valahogy közelebb a tagságot a honvédelem ügyének céljaihoz.

Az egyesület alapszabályba foglalt céljai alapján – a kerékpáros tömegsport népszerűsítése mellett – helyismereti túrák szervezésével és rendezvényekkel támogatja a hagyományápolást, kulturális örökségünk megővését, a magyar katonai és rendvédelmi hagyományok ápolását, valamint katonai és történelmi emlékhelyek felkutatását, megővését és karbantartását. Ezek a célok a csatlakozást követően csak erősödtek, hiszen új kapuk nyíltak meg előttünk, új lehetőségekkel. Ennek ékes példája a 2022 novemberében szervezett

Kerékpárral hőseink nyomában elnevezésű rendezvény, ahol egyaránt meg tudta szólítani az egyesület az aktív és nyugdíjas katonákat, a hagyományőröket és a honvédkadétokat is. A részt vevő civilek – köztük az egyesület szép számmal megjelent tagjai – betekintést nyerhettek a hagyományápolás jelentőségébe, hiszen olyan információkhoz és impulzusokhoz jutottak, amelyek a civil életükben nem feltétlenül vannak szem előtt.

A katonai és rendvédelmi vonal a kezdetektől jelen van az egyesület életében. Évek óta rendszeresen részt veszünk tavasszal hadisírok rendbetételén, tavaly márciusban pedig „örökbe fogadtuk” az

1848-49-es forradalom és szabadságharc azon honvédsírait, amelyek kerületünkben az Új Köztemető 6-os parcellájában találhatók. Résztvevői vagyunk a kerületi rendvédelmi napoknak, de jó kapcsolatot ápolunk a X. kerületi lánglovagokkal valamint a rendőrkapitánysággal is. A velük közös rendezvényeink (például a gyermeknap tüzoltóaktanya-bejárás, a bringás uzsonnákon történő rendőrségi kerékpár-regisztráció) tovább erősíti a tagság elköteleződését az egyenruhások felé.

A csatlakozás így, egy év távlatából megítélve jó döntésnek bizonyult. Azóta több meghívást is kaptunk a Szövetség tagegyesületeitől, melyeknek igyekeznünk eleget tenni azzal, hogy az adott tájegységekre szervezzünk kerékpártúrákat. Az ernyőszervezet képviselője, valamint ezáltal a Magyar Honvédséghez való kapcsolódás eredményeképpen komolyabban veszik és ezáltal egyenrangú félként kezelik az egyesületünket akár szponzori tárgyalásoknál, akár valamely rendezvényen való résztvevői felkéréseknél.

A jövőbeni célkitűzéseink között – a megkezdett munka folytatása mellett – az új lehetőségek kihasználása is szerepel. Tavaly novemberben például felmerült egy közös kerékpártúra terve aktív katonák részvételével, ahol a Hősök nyomában nevet viselő rendezvényünk mintájára kerékpáros megemlékezést tartanánk a Balaton körüli katonai emlékhelyeknél. Ennek szervezése már folyamatban van, reméljük, idén megvalósul és méltón képviselhetjük azon a Szövetséget is.

„Civilségünk” ellenére (az egyesület 46 tagja között csupán 1 honvédelmi alkalmazott és 1 önkéntes katonai szolgálatot ellátó fiatal van) bízunk abban, hogy képesek leszünk a Szövetség szellemiségének hirdetésére, a társadalom és a honvédség közötti kapcsolatok építésére, erősítésére.

SZÖVEG ÉS FOTÓK: MAGYAR ZSÓKA,
A KŐBÁNYAI BRINGÁS EGYESÜLET
ELNÖKHELYETTESE

Múlt és jelen a Honvéd Hagyományőrző Egyesület életében

Harminchárom éves múltra visszatekintő szervezetünk, a Honvéd Hagyományőrző Egyesület (HOHE) elsődleges rendeltetése a magyar királyi Honvédség dicső emlékének őrzése. Elődeink az elmúlt évtizedek alatt történelmi feladatot teljesítettek a magyar királyi Honvédség és annak tagjai becsületének helyreállításában. A mi feladatunk az egyesület átvezetése a XXI. századba.

Egyesületünk alapítói között a magyar királyi Honvédség egykori tagjai voltak azok, akik bajtársaik és a honvédség rehabilitálását tűzték ki célul. Ez azonban nem érhető el egyedül a kommunizmus megbélyegző igazságtalanságának érvénytelenítésével. A társadalomban hosszú idő alatt kialakított torz szemlélet eloszlátása érdekében még sokat kell tenni! Az egykori katonák helytállásának nagyra értékelése és a történelem iránti érdeklődésünk inspirált bennünket arra, hogy a tőlünk telhető legtöbbet tegyük meg azokért, akik erre már nem képesek. Azért választottuk a katonai hagyományőrzést, hogy az ő példájuk nyomán dolgozzunk e célért – miközben elítéljük a háborút.

Az egyesület alapításakor megfogalmazott szándékok mellett feladatunknak tekintjük az 1100 éves magyar katonai hagyományok ápolását, őrzését és életben tartását. A HOHE célkitűzése az évezreides magyar katonai és hadtörténeti múlt megismertetésével az ifjúság hazafi-

as és honvédelmi nevelésében és a civil társadalom hazafias érzéseinek fenntartásában való aktív részvétel. Ezeket a célokat hadtörténeti pályázatok kiírásával, vetélkedők meghirdetésével, hagyományőrző táborok és konferenciák szervezésével, rendhagyó iskolai történelemórákkal és bemutatókkal kívánjuk megvalósítani.

A leglátványosabb mód e célok elérésében az egyenruhás hagyományőrző megjelenés. A HOHE négy területi szervezeténél (Sopron, Győr, Pécs, Nagykanizsa) működő egyenruhás, fegyveres hagyományőrző csoportok tevékenysége vonzó a fiatalság számára. Évről évre új tagok csatlakoznak hozzájuk, és ezzel egyesületünk tagsága nő és fiatalodik.

A hagyományőrzés fontos eleme a szabályszerű megjelenés és az alakosság. Hagyományőrzőink részére a nyilvánosság előtti megjelenésekhez egységes, korhű egyenruhát biztosítottunk. Az egyenruhás hagyományőrzőink készségének szinten tartására és az új belépők felkészítésére rendszeresen szervezünk alakí kiképzéseket, kötelék-összekovácsolásokat és teljesítmény-menetgyakorlatokat. Ezeket a rendezvényeket nyilvánosan hirdetjük meg, és azokon szívesen fogadjuk más hagyományőrző szervezetek tagjait is. Kiképzési rendezvényeinkre hívunk és várunk minden

érdeklődőt. Ezekre felkészült, a magyar királyi Honvédség alakí és harcászati előírásait jól ismerő szakemberek vezetésével sajátíthatják el katonaelődeink hiteles megjelenítésének módozatait.

Az egyenruha, amit felvesszünk, megkötésekkel, felelősséggel is jár. Úgy kell kinéznünk, azt kell tudnunk és úgy kell viselkednünk, mint azok a katonák, akiket megjelenítünk. A Honvédelmi Minisztérium ide vonatkozó hagyományőrző stratégiája is ezt várja el tőlünk.

A történelmi hitelesség is komoly elvárás, amint kilépünk a nyilvánosság elé. Egy olyan haderőt képviselünk, amelyről hiteles információt szerezni leggyakrabban csak a múzeumból, szakkönyvekből, ismeretterjesztő kiadványokból lehet. Aki ennek nem járt utána, az talán abból az első benyomásból fog képet alkotni a magyar királyi Honvédségről, ahogyan minket lát, ahogy mi öltözködünk és viselkedünk. Ha ez a kép nem valós, hiteltelen, hamis, akkor nemcsak magunk ellen válthatunk ki ellenszenvet, de további, akár visszafordíthatatlan kárt is okozhatunk a régi honvédség általános megítélésében. Ez nem jelenti azt, hogy egyenruhában az ember nem érezheti jól magát vagy folyamatos feszengésre lenne kárhoztatva. Egyszerűen az időbeli és térbeli körülményekhez, elvárásokhoz kell igazodnunk, amelyeket nem magunknak kell kitalálnunk.

Ezt a számos, elsőre nem egyértelmű vagy nyilvánvaló körülményt kutatással,

tanulással lehet megismerni. Szerencsénkre bőven állnak rendelkezésre korabeli filmhíradók, hangfelvételek, képek és visszaemlékezések. Ezek megismerésével, folyamatos pontosításával és felhasználásával alapvetően összeáll az a korabeli gyakorlat, amelynek alapján hitelesen jeleníthetjük meg a magyar királyi Honvédséget. A hozzáférhető források – többek között – egyesületünk honlapján (www.honvedegyesulet.hu) is megtalálhatók és díjmentesen letölthetők.

A forrásoktól eltérnünk tilos. Ha eltérünk azoktól, történelmileg hiteltelenné válunk, és becsapjuk azokat, akik rajtunk keresztül ismerik meg elődeinket.

A hagyományőrzést nem végezhetjük öncélúan. Amennyiben a feltételek nem állnak rendelkezésre a munkánkhoz, nincs meg a megfelelő ruházat, felszerelés vagy tudás és kiképzettség, nem kell mindenáron felvállalnunk a megjelenést.

Mi először is kiképezzük a csapatunkba jelentkezőt. Ha már tisztában van az alapvető katonai viselkedéssel és képes elvégezni a feladatát, felveheti az egyenruhát. Ezzel a kiképzése persze még nem ér véget (valójában sohasem ér véget). Egyesületünk minden tagja folyamatosan tanul, hogy alkalmasságát megőrizze és fokozza.

Sajnos elterjedt az öncélú megjelenítés is. Gyakori hiba a rendfokozatok és kitüntetések indokolatlan halmozása. Akik ezt teszik, nem gondolnak bele abba, hogy

mi minden rejlik ezen jelképek mögött, hogy mennyi tudás, teljesítmény, vér és önfeláldozás kötődik az egyenruhához, a viselt rendfokozathoz, a rendjelekhez és a díszítményekhez.

A ma használt közszolgálati rendfokozatok nem egyenlők egy másik korszak hadseregében érvényesekkel. Ugyanígy bármennyi leszolgált év sem tesz képessé és alkalmassá arra, hogy hiteles katonai hagyományőrző lehessen valaki. Fontos feltétel az alázat, a szerénység, a szakmaiság és az önismeret. Az egyetlen út e képességek megszerzéséhez a korabeli anyagokból való tanulás. Ma a legnagyobb akadály, amely a hiteles hagyományőrzés előtt áll, nem a pénz hiánya,

hanem az igénytelenség, a gőg és gyermeketeg viselkedés, amely sértődöttséggel válaszol a szükséges változás iránti jogos igényre.

Számos helyi, kis létszámú csapatból több esetben sikerült már összefogással olyan jelentős köteléket összekovácsolni, amely egységes egyenruhája, felszerelése és kiképzettsége révén egyedülállónak számít. Ezen csapat magában rejtje annak a lehetőségét, hogy szélesebb körben, nagyobb hatással legyen az emberekre. Ezáltal közelebb visz a magyar királyi Honvédség és tagjai teljesítményének elfogulatlan megítéléséhez.

Összefoglalva: azt a célt tűztük ki magunk elé, hogy a magyar királyi Honvédséget szigorúan hitelesen, korabeli források alapján, arányosan felépített, mintaszerű csapattal képviseljük. Ez kihívás, de sosem fogjuk állítani, hogy olyan nehézségekkel kell szembenoznünk, mint elődeinknek, akik háborút vívtak. Mi a mai, kényelmesnek mondható helyzetben felkészülhetünk arra, hogy ha képviselnünk kell őket, azt méltó módon tehessük.

SZÖVEG: LÉVAI MIKLÓS, A HOHE ELNÖKE ÉS UGRAY CSABA, A HOHE ELNÖKSÉGÉNEK TAGJA
FOTÓK: LÉVAI MIKLÓS

A múlt, a jelen és a jövő találkozója

A magyar tartalékosok napjához és a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége (BEOSZ) által meghirdetett Nemzedékek Éve programsorozat eseményeihez kapcsolódva szervezte meg 2022. október első hétvégéjén hagyományos őszi természetjárását a szabadszállási Honvéd Nyugdíjas Klub és a Strázsa Túraegyesület. A szinte folyamatos eső ellenére háromszáztizenhárman teljesítették a túra 30 vagy 17 kilométeres távját.

Buza Vince nyugállományú alezredes, a teljesítménytúra főszervezője elmondta, hogy egyesületük közel tíz éve rendez hasonló túrákat, együttműködve az MH

Tartalékképző és Támogató Parancsnoksággal. Ezek hagyományaira építve szervezték idén az Őszi Strázsa Honvédelmi Túrát, amely része az Ötpróbával

Párizsba, a Kiskunsági Barangolók, a Világ Gyalogló Nap és az Európai Sport hét rendezvénysorozatnak is.

A túra résztvevői bejárhatták az egykori katonaváros, Szabadszállás helyőrség volt objektumait. Az egyik ellenőrzőponton, az erdei pihenőben Szörös Zoltán önkéntes területvédelmi tartalékos hadnagy fegyvergyűjteményének egy részét mutatta be az érdeklődőknek, akik a célba érkezést követően egy kiállítás megtekintésével emlékeztek meg az MN Páncélos és Gépjárműtechnikai Kiképző Központ alapításának 60. és az MH Alföldi Kiképző Központ alapításának 25. évfordulójáról.

A túra résztvevőinek kitartásához, teljesítményéhez Csinga Mihály ezredes is gratulált. Az MH Tartalékképző

és Támogató Parancsnokság törzsfőnöke beszédében hangsúlyozta: szép példája ez a rendezvény a múlt, a jelen és a jövő találkozásának. Egy nagy katonamúlttal rendelkező helyszínen, egykori katonák szervezésében mutatkoztak be a jelen katonái a jövő katonáinak.

A Magyar Honvédség feladatrendszeréről, a hivatásos, a szerződéses, és a tartalékos katonák szolgálati körülményeiről a megyei hadkiegészítő és toborzóiroda munkatársaitól kaptak tájékoztatást az érdeklődők. A honvédség rendsze-

resített fegyvereit és ruházatait az MH Anyagellátó Raktárbázis sátraiban lehetett megtekinteni, az MH Légijármű Javítóüzem kiállítóhelyén pedig egy L-39-es Albatrosz katapultülésének a „kipróbálására” volt lehetőség. A kecskeméti Gáspár András Technikum, a kiskunmajsai Tomori Pál Katolikus Gimnázium, Technikum és Kollégium és a Kiskunhalasi Dékányi Árpád Technikum kadétjai pedig – amellyel, hogy közülük sokan a túrán is részt vettek – a Honvéd Kadét Programba történő jelentkezés feltételeiről tájékoztatták a középiskolai felvételekre készülő diákokat.

A Magyar Honvédség, a BEOSZ és Szabadszállás önkormányzata által támogatott Őszi Strázsa Honvédelmi Túrán jelen volt Bugyi András alezredes, az MH Anyagellátó Raktárbázis parancsnokhelyettese és Darabos József polgár-

mester is. A rendezvény lebonyolítását az MH 2. vitéz Vattay Antal Területvédelmi Ezred 38. Merász Mihály Területvédelmi Zászlóaljának katonái segítették. A rendezvényen fellépett az MH Szentendrei Helyőrségtámogató Parancsnokság Rixer Krisztián őrnagy által vezényelt fúvószenekara.

SZÖVEG ÉS FOTÓK: GALAMBOS SÁNDOR

A katonák a vonat indulására vártak

Hivatásos és tartalékos katonák, vasúti dolgozók, valamint a civil szervezetek képviselői emlékeztek 2023. február 3-án a herendi vasútállomáson az 1969. január 31-én történt tragikus vasúti balesetre. Az ötvennégy évvel ezelőtti nap reggeli óráiban a lenti lövészezred katonáinak szerelvénye a negyedik vágányon várakozott. Az ezred befejezte az éves gyakorlatát, a katonák már a vonaton várták a hazaindulást. Nyolc óra előtt pár perccel egy gyorsvonat hetven kilométer/órás sebességgel ütközött az álló vonat végébe.

Az ütközést követően meghalt 2 tisz, 8 sorkatona, és a vonatvezető, valamint 26 katona súlyos, életveszélyes, 16 katona könnyű sérülést szenvedett. Az érkező gyorsvonaton 5 súlyos, 17 könnyű sérülés történt. Az életek mentése azonnal és szakszerűen megkezdődött.

A baleset lezárását követően a vizsgálóbizottság megállapította, hogy a tíz katona, valamint a vonat vezetője is szolgálatteljesítés közben vesztette életét. Nekik állít napjainkban örök emléket a herendi vasútállomás falán a HM, a MÁV Zrt., valamint a BEOSZ által elhelyezett emléktábla.

A megemlékezésen Vilner Péter ny. ezredes, a Bajtársi Egyesületek

Országos Szövetségének alapfeladati elnökhelyettese mondott beszédet. Hangsúlyozta: „A mentés azonnal megkezdődött. A sürgős intézkedések megtételére a baleset helyszínére érkezett az akkori honvédelmi és a közlekedési miniszter. Csak az elismerés hangján lehet szólni a baleset utáni mentésről, az orvosok, a vasúti dolgozók, Herend városa lakosainak megfeszített, áldozatos munkájáról. Azt mondják, hogy egy ember háromszor hal meg, testben, lélekben, és harmadszor, ha elfelejtik. Ezt a tragikus eseményt soha nem lehet elfelejteni, annak ellenére, hogy már több mint fél évszázad telt el.”

A tragikus esemény egyik túlélőjéről, Balogh Zsigmond honvédról, aki a vasúti balesetből szerencsésen teljesen felépült, az elnökhelyettes a következőt mondta el. Az eltelt időszak alatt Balogh Zsigmonddal a 2021. évben bekövetkezett haláláig több alkalommal emlékezhetek meg a szörnyű balesetről. A megemlékezéseken rendszeresen részt vett családja is, köztük az unokája, aki követi nagypapja példáját és a katonai hivatásra készül. Jelenleg első évfolyamos pilóta szakos hallgató, és most is kegyelettel tiszte-

leg a nagypapája és annak bajtársai emléke előtt.

Az ünnepség végén a Balogh család tagjai, Herend város polgármestere, Jánoszy Lajos László, az MH Katonai Igazgatási és Központi Nyilvántartó Parancsnokság 6. Hadkiegészítő és Toborzó Központ parancsnoka, Soós Gyula alezredes, valamint a részt vevő szervezetek a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége, a Magyar Tartalékosok Szövetsége Veszprém megyei Szervezete, a Veterán Repülők és Ejtőernyősök Veszprémi Egyesülete, a Corvin Alapítvány, a Gábor Áron Nyugállományúak Klubja és a a Fegyveres Erők Veszprém Körzeti Nyugállományúak Klubja képviselői koszorúkat helyeztek el az emléktáblánál, a MÁV Zrt. képviselői pedig emlékező gyertyát gyújtottak.

SZÖVEG: DEMETER FERENC

FOTÓ: DEMETER FERENC, GRÁCZKI LÁSZLÓ

Bizakodva nézünk a jövőbe

Nehéz, de eredményes évet zárt a Közép-dunántúli Régió

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége (BEOSZ) Közép-dunántúli Régióját Fejér, Veszprém és Komárom-Esztergom vármegye kilenc településén tizenkét egyesület és klub alkotja. A tagszervezetek együttes létszáma 2022. december 31-én 944 fő volt. Közülük 266 főnek aktív életében nem volt kapcsolata a fegyveres szervekkel. Sajnos mi is fogatkozunk. Nagy tiszteletnek örvendő „nagy öregjeink” vonultak be az égi hadseregbe, és sajnos a fiatalabb korosztályokból is többeket kellett elkísérnünk utolsó útjukra.

Ha a 2022-es évet röviden kell értékelni, azt mondanám, hogy nehéz, de eredményes évet zártunk. Nehezít, mert velünk volt még a világjárvány miatti félelem. Idős és egészségügyi problémákkal küzdő barátaink még mindig féltek a nagyobb létszámot megmozgató rendezvényeken történő megjelenéstől, és az egyesületi vezetők is féltették őket. Emiatt rendezvényeink egy része a szokásosnál kisebb létszámmal valósult meg. Másrészt befolyásolta a tevékenységünket az orosz–ukrán háború. Az év második felétől, amikor a háború gazdasági következményei elérték az önkormányzatokat és az önkormányzati fenntartású intézményeket, fokozatosan beszűkültek a lehetőségeink. Egyik szervezetünk, a pápai Honvéd Bajtársi Klub pedig elvesztette irodáit és közösségi helyiségeit. A korrektség kedvéért meg kell jegyezni, hogy a települési önkormányzatok – a korlátozott lehetőségek ellenére – igyekeznek támogatni minket.

A háború elhúzódása, a harcok súlyosbodása – mivel a szervezeteink és a

tagjaink ezer szállal kötődnek a honvédelem ügyéhez – aggodalommal töltöttek el minket. Egyetértünk az ukrán menekülteknek nyújtott humanitárius segítséggel, és a régi katonabölcsség szellemében („ha békét akarsz, készülj a háborúra”) támogatjuk a Magyar Honvédség megerősítését azzal együtt is, hogy a módszereket néha nem helyeseljük.

A régió egyesületeinek és klubjainak – minden nehézség ellenére – 2022-ben is kiváló volt a kapcsolatuk az önkormányzatokkal, a területükön működő katonai szervezetekkel, a Katonai Igazgatási és Központi Nyilvántartó Parancsnokság területi szerveivel és a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségével.

Azzal dicsekedhetünk, hogy van újonnan csatlakozott tagszervezetünk (Tatai Tömegsport és Tájfutó Honvéd Sportegyesület), és nagy örömeinkre vannak visszatérőink (Honvéd Bajtársi Klub Pápa és a Fejér Megyei Honvéd Nyugállományúak Székesfehérvári Klubja).

A tagszervezetek vezetői, aktivistái – bátran szembenézve az életkorukból és egészségi állapotukból fakadó nehézségekkel, a támogatások csökkenésével, a működési feltételek romlásával – fáradhatatlanul szervezik a katonai hagyományokat méltó módon ápoló, a kulturális, a honvédelmi nevelőmunkához, a katonai pályára irányításhoz hozzájáruló és nem utolsósorban közösségeket megtartó, erősítő rendezvényeket, programokat. Aktívak és kreatívak. Kijár nekik minden tisztelet, megbecsülés és elismerés. Megtiszteltetés számomra, hogy szerény lehetőségeimhez igazodva segíthetem a munkájukat.

Hosszan tudnám sorolni a megvalósult és nagy sikerű rendezvényeket. Mindenesetre azt elmondhatom, hogy mindenki végrehajtotta a törvényi kötelezettségeit. Ezenfelül részt vettek a Honvédelmi Minisztérium, a Magyar Honvédség, a települési önkormányzatok által szervezett megemlékezéseken, egyéb eseményeken. Képviselték a nyugdíjas katonatársadalmat, követendő példát mutatva az utódoknak és a civileknek. Aktívan részt vettek a BEOSZ rendezvényein.

Fontos, hogy érezzük: nekünk nemcsak múltunk van (amit tisztelni kell), hanem van még tennivalónk, felelősségünk abban, hogyan alakul a saját jövőnk és az utánunk jövő nemzedékek jövője. Tagszervezeteink – kihasználva a BEOSZ pályázatait és kapcsolódva a Nemzedékek Éve rendezvénysorozathoz – felújítottak közösségi tereket, szerveztek irodalmi esteket, könyvbemutatókat, élménybeszámolókat, kirándulásokat történelmi helyszínekre. Továbbá lövészversenyeket, katonai toborzónapokat, honvédelmi vetélkedőket, iskolákkal együttműködve hazafias, honvédelmi előadásokat, alakulat- és haderőnemi napokat. Pápai bajtársaink – nehéz körülményeik ellenére – megünnepezték egyesületük megalakulásának 50. évfordulóját. Az egyesületek köszöntötték a nőtagjaikat, figyelemmel kísérték és segítették a gondoskodási körbe tartozó nyugállományú katonákat és honvédségi nyugdíjasokat, részt vettek a kegyeleti gondoskodás feladataiban, segítették és támogatták az egyedül maradt hozzátartozókat. Aktívan részt vettek a hadisírok, katonai emlékhelyek gondozásában. Sikertől megszerveznünk egy jó hangulatú és hasznos régiónapot is. A felsorolást még hosszasan folytathatnánk... Így indulunk neki a 2023-as évnek, és mindent megteszünk a közösségeink fenntartásáért.

SZÖVEG ÉS FOTÓ: BERDÓ GÁBOR NY. SZÁZADOS,
A KÖZÉP-DUNÁNTÚLI RÉGIÓ VEZETŐJE

A Közép-magyarországi Régió egyesületeinek 2022-es működési tapasztalatai

A Közép-magyarországi Régió elmúlt évi helyzetéről a régió 12 egyesületének tájékoztatója alapján alkothatunk képet. Amint ezekből kitűnik, a régió tagszervezetei a többiekhez hasonló nehézségekkel voltak kénytelenek szembenézni: az ő mozgásterületet is szűkítette a járványveszély, az ország szomszédságában dúló háború járulékos következményei, a gazdasági és szociális nehézségek, a tagság előregedése. Mindezek ellenére a magukról, tevékenységükről tájékoztatást adó klubok többsége eseményekben és élményekben gazdag évről adott számot.

A rétsági Hunyadi János Nyugállományúak Klubja – csatlakozva a helyi önkormányzat kezdeményezéséhez – adományokat gyűjtött az orosz–ukrán konfliktus nyomán hazánkba menekülők részére. Ezenkívül megemlékeztek a nemzeti és a katonai évfordulókról, kellemes kirándulásokat szerveztek, ápolták a kapcsolatot a helyi önkormányzattal, más bajtársi, illetve nyugdíjas-szervezetekkel és támogatták rászoruló bajtársaikat.

A Szegzárd Veterán Vegyészek Baráti Társaságának tagsága – számos egyéb rendezvénye mellett – 2022 őszén, a Nemzedékek Éve jegyében a valamikori szekszárdi vegyivédelmi laktanya objektumában ünnepelte fennállásának ötödik évfordulóját. (Az egykori katonai objektum napjainkban a Hunyadi Mátyás Vendéglátó és Turisztikai Technikum és Szakképző Iskola diákjainak alma matere.) A program részeként a résztvevők a díszőrséget álló honvédkadétkok és a csapatzászló jelenlétében megkoszorúzták az épületre újólag felszerelt VSF-emléktáblát. Baráti társaságuk részére az évforduló alkalmából Hazuga Károly ny. altábornagy emléklapot és BEOSZ-emléktárgyat adományozott, amelyet nevében Koós Gábor ny. alezredes, a BEOSZ Közép-magyarországi Régió vezetője adott át a szervezet elnökének.

Eseményekben gazdag évről számoltak be a valamikor Nagyorosziban állomásozó légvédelmi tüzekek utódai (LÉHE), akiknél júniusban koncertet adott a Honvéd Férfikar; pályázaton elnyert támogatással tettek emlékezetes kirándulást Egerbe és környékére; augusztusban sikeres veterán autós-motoros találkozót szerveztek;

szeptemberben a pákozdi Katonai Emlékparkot látogatták meg. Mindezek mellett aktívan közreműködtek a Nemzedékek Éve helyi rendezvényeinek szervezésében.

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségéhez (BEOSZ) 2010-ben csatlakozott Kispesti Obsitos Fúvósenekari Egyesület – hagyományaihoz híven – az elmúlt évben is ápolta, népszerűsítette a magyar katonazenei hagyományokat. A zenekar – egyéb fellépései mellett – részt vett a BEOSZ országos rendezvényein, és a Helybe visszük a kultúrát elnevezésű programjuk keretében repertoárjukkal felkeresték az ország keleti peremvidékén elhelyezkedő, hátrányos helyzetű kistelepek lakóit.

A budapesti Puskás Tivadar Híradó Bajtársi Egyesület 2022 őszén tisztújítást tartott. Folytatták a magyar katonai híradás története tudományos alapokon történő feldolgozását; sikeres rendezvényeket szerveztek a Nemzedékek Éve jegyében; ösztönözték és támogatták a nehéz helyzetbe kerülők pályázatainak elkészítését. Programjaikról a Puskás Híradó számaiban és a honlapjukon lehet olvasni.

A harmincnégy éve alakult Zrínyi–Bolyai Nyugállományú Klub tagjai az elmúlt évben is megemlékeztek az általuk képviselt egykori tanintézetek jeles eseményeiről. Emellett számos kirándulást szerveztek, jó kapcsolatot ápoltak a régió más bajtársi egyesületeivel. Kiemelkedő rendezvényünk volt a Zrínyi Miklós Katonai Akadémián végzetek és a tiszti főiskolákon és különböző tiszti iskolákon 50 és 60 éve felavatott tisztek jubileumi találkozásának megszervezésében való közreműködés.

A Zrínyi Miklós Bajtársi Egyesület a Nemzeti Közzolgálati Egyetem Tudós Kávézójában tartja havonta egyszer a bajtársi összejöveteleit. Emellett amikor tehetik, járják az országot. Terveik szerint az idei fő programunk Zrínyi–Újvár történelmi emlékhely felfedezése lesz.

Koós Gábor ny. alezredes, a BEOSZ Közép-magyarországi Régiójának vezetője

A váci Obsitos Dalárda és Dalkör Kulturális Egyesület tagsága a 2022-es évre az önálló egyesületi munka megszervezését és a BEOSZ-ba való felvételt tűzte ki alapfeladatként, kiegészítve kistérségi és országos katonadalos találkozón való részvételi lehetőségek felkutatásával. Vállalt feladataikat teljesítették. Az egyesület irodalmi és zenei köre rendszeresen tartott nívós klubfoglalkozásokat. Az éves munka megkoronázása volt, hogy december 16-án a Váci Művelődési

Ház kamaratermében nagy sikerű karácsonyi műsort adhattak.

A WAT Magiszterek Végegyletét alkotó, egykor Lengyelországban diplomát szerzett katonainformatikusok 2022 szeptemberében visszalátogattak alma materük, a varsói Jarosław Dąbrowski Katonai Műszaki Akadémia falai közé. A kibernetikai kar dékánja az intézmény korszerű, tiszteletet ébresztő szenátusi termében fogadta a szívesen látott magyar vendégeket, akik a találkozó emlékére a kar számára egy díszított adtak át vendéglátójuknak. A delegáció nevében javasolták, hogy a következő évi találkozó helyszíne Magyarországon Eger legyen.

A váci Esze Tamás Honvéd Nyugdíjas Egyesület tagsága 2022-ben több mint 25 rendezvényen vett részt. Ezek között voltak a BEOSZ által szervezett események, továbbá klubdelutánok és bálók, teke- és ultiversenyek, egy- és többnapos kirándulások. Amint az egyesület elnöke fogalmazott: „... 2022 számunkra programokban gazdag év volt még akkor is, ha az éves munkatervünket – a művelődési ház korai bezárása miatt – nem sikerült maradéktalanul teljesíteni”.

Összegezve, az egyesületek 2022. évi tevékenysége – a nehezedő körülmények ellenére is – eredményes volt, alapvetően megfelelt célkitűzéseiknek. Ápolták a BEOSZ hagyományait, tagjaikban erősítették a bajtársi együttérzést.

SZÖVEG: DR. BERTALAN GYÖRGY NY. ALEZREDES

FOTÓ: HUGYECZ GYÖRGY NY. ALEZREDES

A BEOSZ Dél-dunántúli Régiójához tartozó egyesületek helyzete

A tavalyi év – csakúgy, mint a 2021-es – még mindig a vírusról szólt, de végre ismét lehetővé vált több rendezvény megtartása. A régiós összejövetelek szervezése a mai üzemanyagárak miatt sajnos kilátástalannak tűnik, de a térséghez tartozó egyesületek működtek, programokat szerveztek önmaguk és valamikori helyőrségeik lakóinak örömeire. Lássunk néhány példát a sikeresen végrehajtott helyi rendezvényekből:

A 66 tagot számláló nagyatádi egyesület – más programok mellett – megrendezte a városban népszerűségnek örvendő Nagyatádi Honvédnapiakat.

A 48 főből álló Marcali Bajtársi Egyesület, amely tagjainak átlagéletkora 74 év, szeptemberben megrendezte a Civilek Napja nevet viselő programját, kórusuk pedig 37 alkalommal lépett fel különböző rendezvényeken.

A 124 fős Noszlopy Gáspár Nyugállományú Klub tagjai tisztelegtek a doni áttörés alkalmából szervezett városi megemlékezésen, az Európa-napon, a hősök napján, továbbá az 1848–49-es és az 1956-os forradalom és szabadságharc során elesett hős somogyiak emléke előtt. Csoportos üdülnésen vettek részt Mátraházán és Badacsonyládbi-hegyen, autóbuzsós utazást szerveztek Szekszárd és Gemenc látnivalóinak a megismerésére.

A taszári székhelyű, 93 tagot számláló Magyar Veterán Repülők Somogy Megyei Egyesület tagjainak átlagos élet-

kora 73 év, augusztus 6. és 10. között, „Katonahőseink nyomában” című sikeres pályázatuk alapján Erdélybe látogattak. Október hónapban a ferihegyi repülőtérre látogattak, ahol tájékoztatást kaptak a repülőtér életéről és megtekintették a reptér melletti Aeroparkban kiállított repülőgépeket. Az év során a laktanyai emlékszobában és emlékparkban térítésmentes tárlatvezetéseket nyújtottak a Taszárra látogató, repülés iránt érdeklődőknek.

A 100 fős pécsi Honvéd Nyugdíjas Klub fő támasza, a Baranya vármegyei

2017 decembere óta saját használatú irodával, közösségi helyiséggel nem rendelkezik. Így programjait főként bérlemény igénybevételével vagy az egyik tag garázsában oldották meg. Ennek ellenére szerveztek családi délutánokat és rendszeresen részt vettek a Szekszárd városa által szervezett ünnepi koszorúzásokon.

Meggyőződésünk, hogy – a hosszan tartó vírusveszély és az egyéb nehézségek ellenére – erősebbek lettünk, nagyobb lett az elszántságunk, kitartá-

sunk. Nem meggyötörve, hanem újult erővel látunk neki az előttünk álló feladatoknak. Erre utal az a tény is, hogy tagegyesületeink időben megtartották, illetve tartják beszámoló közgyűléseiket.

Sajnos az egyesületeknél egyre magasabb a halálozási arány, amely magával hozza a létszám fokozatos csökkenését is. Továbbra sem megoldott az utánpótlás az élő alakulatok hiánya miatt. A jövőkép mindegyik egyesület életében hasonló: a jelenlegi vezetés

idős, a fiatalítás nem megoldott. Ha a régiek nem vállalják az egyesületek vezetését, akkor kétségessé válik azok jövője.

SZÖVEG ÉS FOTÓK: KOPPÁNY ZOLTÁN

Toborzó és Érdekvédelmi Iroda épületében tartja a rendezvényeit.

A 41 tagú szekszárdi Zrínyi Miklós Honvéd Nyugdíjas Klub sajnos továbbra is egész évben „hajléktalan” volt, mivel

A továbbiakban közreadni tervezett írásaimmal a Szövetség érdekében teszek kísérletet a helyzet tisztábban látása, néhány dolog egységesebb értelmezése, megértése, és valamiféle közbeszéd, vita megindítása érdekében. Kérem a Bajtársi Hírlevél szerkesztőbizottságát, a lap felelős kiadóját, adjanak nekem lehetőséget arra, hogy a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége (BEOSZ) 2023-ban megjelenésre tervezett hírleveleiben, lapszámonként egy-egy részben megjelenhessenek írásaim az alábbi témákban:

1. rész: A BEOSZ kultúrája.
2. rész: A BEOSZ korszakhatárhoz

érkezett.

3. rész: Miért és kik jönnek a BEOSZ-ba?
4. rész: Válaszaim az olvasói reagálásokra.

Ezek – véleményem szerint – elemzésre méltó témák. Remélem, lesznek olyanok, akiket véleményük elmondására ösztönözök. Tudva azt, hogy bár a Szövetség egységes, de vannak különböző vélemények, bízom abban, hogy megállapításaim nem haragot, hanem vitákat váltanak majd ki, amelyek a tisztázódás gyümölcseit érlelik. Csak jóindulat és a másik iránti megértés kell hozzá. Az egysegen pedig azt értem, hogy az érdekek (csakúgy, mint a fa ágai) apró, szerteágazó volta, kereszteződése ellenére is a vezérágak közös irányba tartanak, mert azok mindegyike egy gyökérből, egy törzsből nőtt ki. A veszély abban van, ha ez a törzs megszuvasodik, meghasad, kiszárad, vagy „gyökerestül” ki akarják irtani.

Tizenhat éven át, négy ciklusban voltam a BEOSZ elnöke, majd a Szövetség tiszteletbeli elnöke. Van tehát mit mondanom. Ha másért nem, akkor azért, mert a BEOSZ elkötelezett, hűséges társa vagyok, mert azzal kapcsolatban vannak személyes élményeim és tapasztalataim, mert nem csaltuk meg egymást, és mert nem lehetünk olyan balgák, hogy bölcsnek higgyük magunkat.

1. rész

A BEOSZ KULTÚRÁJA

A szervezet kultúrája egy sokosztatú ablak, amelyen át betekinthetünk a Szövetség „lelkébe”. Ennek az ablaknak minden kis üvegtáblája azonban más és más színárnyalatú, egyesek pedig olyannyira homályosak, hogy semmi sem látható azokon keresztül. Következésképpen a BEOSZ szervezeti és munkakultúrája olyan sokszínű, változatos, hogy azt lehetetlen röviden, tömören összefoglalni, vagy egyetemlegesen értelmezni. A szervezetre jellemző kultúra azonban mégis megvilágítja a Szövetség jellegét. Dacára a kulturális fejlődés változó voltának, dacára a kétségbevonhatatlan egyesületi és regionális hatásoknak, amelyek a helyi kultúrát érték, létezik egy közös kultúra, amely sok tekintetben a BEOSZ fő, meghatározó sajátossága.

A honvédelem ügyeiről, a katonai hagyományok megőrzésének, a katonai szolgálat ethoszának, a bajtársiasság megnyilvánulásainak, működésünk aspektusainak kultúrájáról beszélek. A BEOSZ tagjai többségének számára ezek a távlatokat is jelentik. Másrészt, a Szövetség kultúrájában folyamatosan jelen van a múlt, a közelmúlt, a jelen és a Magyar Honvédség jövője iránti felelősségérzet. Ezek egyikét sem lehet az akarás erejével eltörölni, ezeket a BEOSZ jövője érdekében kérlelhetetlen határozottsággal kell megőrizni már csak

azért is, mert ez a kultúra a Szövetség egészén belül teljesen elfogadott! Ezért hasonlóak a tagszervezetek tettei, ezért nincs szükség a Szövetségen belüli „kulturális forradalomra”. Modernizálni, elevenebbé, vonzóbbá tenni viszont több mint ajánlatos, mert az elpazarolt időt nem lesz módunk megmagyarázni.

El kellett döntenünk, mi a Szövetség kulturális öröksége? Ez testet ölthet tárgyokban és szellemi javakban.

Tárgyi örökségeinket jelentik például az általunk (és vállalt elődeink által) felállított emlékhelyek, az emléktáblák, a szobrok, a hadisírok, a kopjafák sokasága. Ezek azonban ki vannak téve a természet és

az emberek ártó tevékenységének, tehát ezekre vigyázni kell, gondosan ápolni, felújítani, újakat létesíteni.

A szellemi örökség általában „örökkévaló”: az eszmék, az erkölcsi magatartások, a hősiesség példái, a hadtudomány által feltárt tapasztalatok, a mondámesék tanulságai, a dalok, a könyvek, a zenék, amelyek egykori hivatásunkról szólnak. Azokról beszélek, amelyeket magunkénak vallunk, amelyeket nem vehetnek el tőlünk, s amelyek csak akkor vesznek el, ha mi lemondunk, elfeledkezünk róluk vagy csak egyszerűen lusták vagyunk arra, hogy életvitelünkkel és tetteinkkel méltók legyünk hozzájuk.

Az egyesületekre, a Szövetség egészére hárul e feladatok nagy része, amit el kell végezniük még azelőtt, mielőtt az idő és az ezzel kapcsolatos változások el nem törlik megőrzendő örökségünket, mindazt, amivel meghatározzuk magunkat, és amik nélkül nem nevezhetnénk magunkat egy mással össze nem téveszthető közösség tagjainak.

Szerintem a Szövetség pénzügyi „tehetségéhez”, létszámához viszonyított kulturális tevékenysége – amely nemcsak számokban, hanem cselekedeteink hatásaiban, következményeiben mérhető – túltesz minden más, a honvédelmi tárcához kötődő civil szervezeten. Legyünk büszkéek kulturális munkánk eredményeire, kultúránkra, örökségünkhöz való erős kötődésünkre!

A BEOSZ kultúrája „egyetemes”, mert a Szövetség egészére vonatkozik, másrészt a szervezet kultúrpolitikája a tagok által is támogatott, igényelt, de nem kötelezően előírt. Közművelődési programok, szakmai és egyéb témájú konferenciák, rendezvények, képzések, kiállítások, könyvek, kulturális célzatú kirándulások, megemlékezések, koszorúzások, műsoros estek, dalkörök-kórusok-énekkarok bemutatói, tárgyi emlékek gyűjtése, őrzése, bemutatása – és még mennyi minden maradt ki a felsorolásból! Mindezek a „szabadon választott” kulturális tetteink sokszínűségét bizonyítják.

Nem beszéltem a közösségben élés kulturális szabályairól, az idősekkel való bánásmód kulturális követelményeiről, pedig ezek is a BEOSZ kultúrájához tartoznak. Van mit féltetni, van mit megóvni!

A szegénység persze gátja lehet az igazán „ütős” tevékenységnek. Nem mi vagyunk az a Kane, aki megépítteti Chicagóban az operaházat azért, hogy tehetségtelen felesége végre főszerepet énekelhessen (Welles: Aranypolgár). A szegénység viszont még inkább összetart, és a kevesebb gyakran több! Vajon miért kaptak az egyesületek közül oly sokan a helyi önkormányzatoktól zászlót,

ha nem azért, amit a nagyobb közösség érdekében is tettek?

A Szövetség sosem volt híján a szakértelemnek, ezért kulturális munkája egyféle sikertörténet, amely 30 éves történetétől elválaszthatatlan. A BEOSZ a kultúra hiánya miatt sohasem állt a „szőnyeg szélén”! Az egész egy nagy-nagy tárlat, amely rólunk tanúskodik. És ha nem tetszik a Tisztelt Látogatónak, visszakérheti a belépődíjat (bár ez még nem történt meg). Az ítélet tehát nem elmarasztaló, hanem dicséretes.

SZÖVEG: SIPOS GÉZA NY. EZREDES,

FOTÓK: HUNYECZ GYÖRGY NY. ALEZREDES

VÁSÁRLÓI KEDVEZMÉNYEK

A Honvédelmi Minisztérium a vásárlói kedvezményrendszer kiterjesztése érdekében felvette a kapcsolatot partnereivel. A partnerek folyamatosan bővülő, teljes listája megtalálható a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége honlapján (<https://beosz.hu/vasarloi-kedvezmenyek/>). Ennek alapján a következő szolgáltatók vállalták a kedvezmények kiterjesztését a nyugállományú katonák és honvédségi nyugdíjasok körére is:

- József Attila Színház (15–20% kedvezmény),
- Szőnyegkatalógus (15% partneri kedvezmény),
- InterSport (15%),
- Hervis (15%),
- Praktiker (10% kedvezmény minden hónap 2. hétvégéjén, csütörtöktől vasárnapig),
- J. Press (15%),
- Danubius (15%),
- Kulcs Patika (5%),
- Stavmat Építőanyag (10%),
- Magyar Autóklub,
- Harmónia 99 Bt.,
- Formatex Kereskedelmi Kft. (Játéksziget) – változás,
- Zeller Zoltánné Ev. – Zeller Optika,
- Cívis P Kft. – Cívis Papír Írószer Bolt,
- Balatontourist Kemping,
- Fotohozman Műterem és <https://fhdigital.hu> webáruház,
- Flatco kedvezményes lakásbérlés,
- Balázs Sándor Ev. – Tavi Túra,
- Pátia Nyomda Zrt. – Pátia Papír,
- Toyota Central Europe Kft. – Toyota Márkakereskedés és Márkaszervíz,
- Balatontourist Kemping – kedvezményes üdülési lehetőség,
- Tündérrózsa Hajókirándító – Új! Kedvezményes hajókirándulás,
- Fogászat – Lege Dentis Bt.,
- Hétkúti Wellness Hotel és Lovaspark valamint a Fogadó – Az Öreg Préshez Hotel,
- Winner Gumi Kft. – gumiszervíz,

- Budapesti Operettszínház (változó kedvezmények),
- 50% kedvezmény a zalakárosi Aphrodite Hotel és a Venus Hotel teljes árú szobaáraitól,
- 15% kedvezmény a Magas-Hegyi Turisztikai és Sportközpont Kft. (Zemplén Kalandpark) jegyáraitól,
- Margitszigeti Szabadtéri Színház (változó kedvezmények),
- 10% állandó és változó exkluzív kedvezmény a budapesti Átrium Színház előadásaira, kedvezmények a Szépalma Hotel és Ménesbirtok szolgáltatásaiból, a Budapesti Állatkert kedvezményei,
- 10% kedvezmény a KeS Papír üzletekben és online,
- 25% kedvezmény a Fővárosi Nagycirkusz jegyáraitól,
- 10% kedvezmény a székesfehérvári Diófa Étteremben és a Kiskakas Vendéglőben,
- 5–15% kedvezmény a Regál Irodaszer Szaküzletekben (Székesfehérvár),
- 10% kedvezmény a Salvator Étteremben (Székesfehérvár),
- 10% kedvezmény a Nebuló Papíráruház szaküzletben,
- 10% kedvezmény a Netamin webáruházban és üzletben (Budapest),
- 15% kedvezmény a ProBody Stúdió és Akadémia szolgáltatásaira (Budapest),
- 10% kedvezmény az Eldorádó Hangszerüzletekben (Budapest) és Hangszer Webshopban,
- 20% kedvezmény az Aranybagoly Könyvszalonokban és a Hapily.hu online áruházban,
- 10%-os kedvezmény a Tisza Papír-Írószer Áruházban,
- 20%-os kedvezmény az Evminov Gerinc- és Egészségközpontban,
- 15% partneri kedvezmény a Herbaház szaküzletekben,
- Kedvezmény az Árpád Fürdőben Székesfehérváron,
- 10% kedvezmény a Netamin termékekre,
- A Hungarian Mecca of Bodybuilding kedvezményei,
- A Gold House ékszerüzletek kedvezményei.

A kedvezmény igénybevételéhez való jogosultságot az érvényes honvédségi azonosító okmány (katonai nyugdíjas-igazolvány, honvédségi nyugdíjas-igazolvány stb.) felmutatásával kell igazolni.

(FORRÁS: [HTTPS://BEOSZ.HU/VASARLOI-KEDVEZMENYEK/](https://beosz.hu/vasarloi-kedvezmenyek/))

Emlék- és teljesítménytúrát rendeznek májusban

A Had- és Kultúrtörténeti Egyesület idén májusban első alkalommal rendezi meg a VÉRTES 60 történelmi emlék- és teljesítménytúrát. Az eseménnyel a második világháborúban, a Vértesben elesett magyar katonáknak állítanak emléket. A túra útvonala érinti a huszárhadosztály elesettjeivel kapcsolatos összes emlékhelyet és temetőt az egykori művelési területen.

A túrát 60 kilométeres és rövidített 25 kilométeres távon lehet teljesíteni. A résztvevők az 1-es főút mentén található tatabányai Birka Csárda parkolójából indulnak május 20-án, szombaton 9 órakor (25 kilométer), illetve 9 óra 30 perckor (60 kilométer). Mindkét táv teljesítői számára Majkon, a Madár-hegyi erdei temetőnél lesz a cél. A szintidő 17 óra a teljes, 7 óra a rövidített távon.

Az eseményre előzetesen kell nevezni, a helyszínen már nem lehet. A részvétel katonáknak kedvezményes. Jelentkezni és további információhoz jutni az esemény honlapján (<https://www.vertes-60.hu/>) lehet.

Érdeemes a Magyar Természetjáró Szövetség oldalán a VÉRTES 60 eseménylapját is felkeresni, innen érhetik el majd az érdeklődők a túra során használható applikációt.

A szervezők szeretnék minden év májusában megrendezni az eseményt, minden érdeklődőt szeretettel várnak az első VÉRTES 60 történelmi emlék- és teljesítménytúrára.

SZÖVEG ÉS FOTÓK:

HONVEDELEM.HU

(FORRÁS: HONVEDELEM.HU)

